Rostocker Dokumentenserver
Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.
Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Abraham Gibel

Grammatica S. Linguae Hebraeae : duobus Tractatibus expedita: Quorum Prior Difficultatum Etymologicarum enodationem tribus Capitibus absolvit. Posterior sex Capitibus complectitur artificiosam vocum orationis Hebraeae structuram ...

Witebergae: Seuberlich, 1603

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758

Druck Freier Zugang PUBLIC DOMAIN

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0001
DFG

912

C I c - 352 (5) 1-2 ~~1-3~~.

Universitäts Bibliothek Rostock

http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0002

DFG

GRAMMATICA
S. LINGVÆ HEBRÆÆ
duobus Tractatibus expedita:

Quorum

Prior Difficultatum Etymologicarum enodationem tribus Capitibus absolvit.

Posterior sex Capitibus complectitur artificiosam vocum orationis Hebrææ structuram, separatam & inseparatam, nec non discretionem sententiarum eiusdem ex naturâ & ordine assignatorum Accentuum dependentem.

Autore

M. ABRAHAMO GIBELIO
TORGENSI.

VVITEBERGÆ
Excudebat Laurentius Seuberlich,
Anno 1603.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0005
DFG

REVERENDISSIMO VIRO, GENERIS NOBILITATE, VIRTUTE AC DOCTRINA præstantissimo,

DOMINO

LUDOVICO A LOCHOVV,

Cathedralis Ecclesiæ Magdeburgensis Decano, Domino suo sincerâ animi subjectione suspiciendo.

NEC NON

Reverendo Clarissimoq; viro,

DOMINO PHILIPPO GALLO,

S.S. Theologiæ Doctori, ac Cathedralis Ecclesiæ Magdeb. Pastori fidelissimo, Patrono suo sempiternâ colendo venerantiâ

S. P.

QVodin sacrarum historiarum monumentis de DAVIDE *memoriæ proditũ est, quod ad ædificationem Hierosolymitani Templi & Sanctuarii præstinatâ priùs materiâ, post etiam de ipsâ*

extructionis dispositione, formâ ac exemplari sollicitus fuerit: haud absimile quiddam in adornandis exercitiis sacri Linguarũ Hagiographicarum studii, eiusq; rimandis & excolendis adytis sibi observandũ deprehendit quilibet earum Candidatus, ut videlicet priùs se instruat Etymologicis illis diversis vocum singularum πλάσεσι, ceu iustâ futuri ædificii matertâ, debinc etiam occupatus sit circa ædificii huiusmodi תַּבְנִית ac exemplar quasi, seu circa conceptarum πλάσεων Etymologicarũ aptas ac legitimas combinationes iuncturasq; & distinctiones. Qua in re certè, de Sanctâ Matre Hebræâ constat, quàm ipsa præ Linguis quamplurimis aliis artificiosissima sit & compendiosissima, ita ut haud rarò duas, tres, quatuor, vel quinq; etiam in unam compendiosè contrahat voculas, dextrâ quadam dictionum nonnullarum concisione, quà tamen significatûs ipsarum haudquicquam obscuriores evadant nec corruptiores.

Cum itaq;, quod ad vocum Etymologicas flexiones Hebr. attinet, difficultatum earum enodationem antehac ediderim, eamq; nonnullis Φιλεβραίοις haud incommodam fuisse deprehenderim: operæ precium me facturum putavi, si iam in eorundem gratiam rationem

tionem quoq; ipsas in sermone Hebræo legitimè & artificiosè connectendi & Accentibus interstinguendi, brevibus ac perspicuis partim Paradigmatis & Tabellis partim Axiomatis comprehenderem: ut adiectis iis quas antehac evulgavi pagellis, integrum hoc modo Grammaticarum partium Systema Lectores mei haberent: præsertim cùm in sententiarum structuris, earumq; distinctis domiciliis dispescendis, non pauciores obiiciant se difficultatum salebræ, quàm in reliquis prioribus Grammaticis membris. Quæ causa fuit ut eò minùs succinctum isthunc Syntacticum Tractatum aliis inviderem.

Ei autem cùm de præsidibus ac Patronis autoritate & doctrinâ valentibus prospicere instituerem, protinus mihi Reverendissime Domine Decane, Vir Nobilissime, Tuq; Reverende & Clarissime Domine Doctor, Domini & Patroni summoperè colendi, venistis in mentem, quorum Nominis immortalitati id quicquid est operæ consecrarem: Id quod ut à me demissæ Observantiæ contestandæ gratiâ factum æqui bonique consulere ve-

)(3 litis,

litis, etiam atque etiam rogo. Precibus meis Reverendissimam N. & Reverendam Excell. V. quotidie divinæ Omnipotentiæ tutelæ commendo.

Reverendiss: N.
& Reverendam Excell.
V. submissè colens

M: Abrahamus Gibelius.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0010
DFG

INDICIS vicem præstabit subjuncta utriusque Tractatûs διάθεσις.

Pars Grammatices prior continet

- 1. Orthographiam capite 1. in quâ recensentur
  - Literæ 22. earumq; præter Nomēclationē singularum
    - Figura, quæ vel
      - gemina, idq; ratione
        - expansionis & contractionis, in ∴ אהחלסת quæ extēduntur
          - nunc propter ornatum saltem
          - nunc simul supplendi superflui linearum spacii gratiâ.
        - sitûs diversi, ultimi videlicet & medij vel initialis, quod fit in כך & מם & נן & פף & צץ.
      - uniusmodi, in reliquis Literis omnibus.
    - Valor in legendo seu usus, qui vel
      - geminus idq; aut
        - ratione mobilitatis & quietis in literis pro superni puncti duplici collocatione, in unico ש
          - א
          - ה
          - י
      - uniusmodi, in reliquis Literis omnibus.
  - Apices, qui iuxta Literas vel
    - Adminiculantur sonum, Puncta nimirùm eaque aut
      - Vocalia quorum
        - Magna quinq;, ut אָ a. אֵ e. אִי i. אוֹ seu אֹ o. אוּ u.
        - Parva totidē correspōdent, ut: אַ a. אֶ e. אִ i. אָ o. אֻ y.
      - Servilia
        - Scheva
          - simplex
            - immobile, in dictionis
              - medio
                - 1. post tonum acutum
                - 2. post parvam vocalem Metheg destitutam, nisi sit sub dages.
              - fine vel
                - expressum
                - per ‡
                - per – ascititium sub החע.
                - suppressum, quoties sub Literâ mobili nullum apparet punctum.
            - aliàs semper mobile.
          - compositum ut: אֲ ă, אֱ ĕ, אֳ ŏ.
        - Dages
          - Forte, quod Literas ingeminat in medio vocabuli vel
            - unius: coarctatorū pluriū: ponè
              - vocalem.
              - quiescens ו
          - Extra hos casus Lene Literas בגד כפת indurat saltem
            - 1. in dictionis medio ponè scheva simplex.
            - 2. à dictionis principio.
    - Adminiculantur Prosodicum tonum, Accentûs videlicet. Ex his
      - Grammaticus unus.
      - Rhetorici duo, nim:
        - Metheg.
        - Maccaph.
      - Reliqui in contextu Biblico vice accentus Grammatici obvij, Musici nuncupantur.
- 2. Verborum Flexiones Etymologicas, quæ præmissis notis cuiusq; verborum ordinis, expediuntur
  - Paradigmatibus. Cap. 2. per voces Coniugationum & Ordines.
  - Axiomatib. de variatione punctorum, consistentium
    - Communiter iuxta Literas qualescunq;, qua de re itidem Cap. 2. assignatæ sunt Notationes: Generales septem in Coniug. 1. & bin in 2 & 3 Coniug. Speciales reliquæ.
    - Peculiariter iuxta Lit. Gut. & ר, Cap. 3. E quarum Regulis quata, 8, 9, & 13, ut & suprà Generales ferè, nec non Formatio Ord. initiò ad Praxeos Hebrææ delibationem, exactiorem præ cæter cognitionem requirunt.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0011
DFG

Συνόψις διεξόδου posterioris.

- Structuram
  - Insepa ratam
    - Præfixorum, nim: Particularum seu Literarum 7.
      - ב
      - ה
      - ו
      - כ
      - ל
      - מ
      - ש
      - In quibus singulis Cap. 1 cōsideratur
        - punctatio.
        - significatio seu usus.
    - Suffixorum, videlicet
      - Literæ ה Paragogicæ seu Localis
      - Pronominum concisorum
      - adhærentium ad calcem
        - Nominū ac Participiorum, Cap. 2, in quib. punctatio antecedēs terminationem servilem Etymologica vel
          - sarta tecta servatur, ut in Paradigmate נָף
          - mutationem patitur
            - cōmuniter quoad
              - ־ iuxta formationem 1, 2, 3, 4
              - ֶ iuxta formationem 1, 5, 6, 7
              - ָ iuxta form: 8, 12
              - ֹ ultimum iuxta format: 9, 10, 11
              - Terminationē ת iuxta for: 11, 12
            - In specie quoad
              - Ord. 1. iuxta formationem 13.
              - Ord. 5. & 7. iuxta format: 14.
              - Ord. 6 & 8. iuxta format: 15.
        - Verborum, Cap. 3, in singulorum Ordinum Coniugat: 1, 2, 3
        - Syncategorematum, iuxta Appendicem, Cap. 3.
  - Separatam in qua voces ab invicem
    - Non reguntur, Cap 4, In Accidentibus verô
      - Conveniunt
        - 1. In Casu.
        - 2. in Numero quoque & Genere.
        - 3. in Personis insuper.
      - Disconveniunt
        - 1. in Numero.
        - 2. in Genere quoque.
        - 3. in Personis.
    - Reguntur, Cap. 5. videlicet
      - Nomina & Participia in obliquis Casibus.
      - Verba in Infinito.
- Dispositionem Cap. 6. dependentem ex discretione Accentuum
  - Musicorum
    - Regiorum, qui
      - 1. aliquam punctorum dilatationem & productionē inferūt, iuxta Regulā de Regib. generalē.
        - 1.
        - 2.
        - 3.
      - 2. certa serie dividunt orationem
        - Prosam, in
          - Periodum, ut: בְּ.
          - Cola ut בְּ בְּ.
          - Commata ut בְּ בְּ בְּ
          - Semicommata, ut בִּ בְּ בְּ בְּ בְּ.
          - בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ.
        - Metricam, in
          - Periodum, ut: בְּ
          - Cola, ut בְּ בְּ.
          - Commata, ut בְּ בְּ בְּ.
          - Semicom; ut בְּ בִּ בְּ
    - Ministrorū, qui
      - 1. quandā punctorum correptionē & detractionē inferunt, iuxta Regulam de Ministris generalem
        - 1.
        - 2.
      - 2. certâ serie continuant orationem
        - Prosam quales sunt hi 8, בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ.
        - Metricam, quales sunt hi 7, בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ בְּ.
  - Rhetoricorū
    - Maccaph.
    - Metheg, Euphonici quidem, de quo Regula 1, & 2; Et Primarij, de quo Regula ultima. Quæ ipsa, unâ cum Regulis generalibus de Accentibus Regiis, nec non suprà indigitatis Paradigmatib. suffixionū in verbis Ordinis primi & Participii נָף, initiò ad Praxin Hebræā tētādā prę cęteris cognitu magis est necessaria.

CAPVT PRIMVM,

ΠΡΟΑΥΛΙΟΥ LOCO, HEBRAICARVM LITERARVM CANDIDATOS EXPEDITA LEGENDI IN IIS DEXTERITATE PRAEMVNIENS.

SCriptura Hebræis exaratur & legitur à dextra lævam versùs progrediundo; Conſtatq; Literis conſonantibus, Punctis & Accentuum notulis.

I. LITERARVM quælibet inter legendum effertur prior punctulo ſibi ſubnexo, vt: רָ *non* AR *ſed* RA *proferendum.* Suntq; Literæ (*Hebræis* גּוּפוֹת *ſive* אוֹתִיּוֹת) hæ viginti duæ. ALEPH ſic pingitur, א ſeu extenſiùs ℵ. Notat autem Spiritum lenem, & accommodat ſe ad ſonum ſubſtratæ ſuæ punctationis: *Quam niſi explicitè aſſignatam habeat, ipſum Aleph quieſcit in præmiſſâ, & nullatenùs enunciatur, ut:* אֵל *El Deus.* אַל *al Ne.* לוֹ *lo Non,* שְׁוָא *ſchav.* צוֹאֲרֵי *Iudic.* 8, 21. BETH ב pronunciatione accedit ad β Græcorum. GIMEL ג valet g. DALETH ד d. HE ה ſive ה h. *Quæ Litera quoties à Dictionis tergo adhibetur ſine Vocali expreſſè ſubiectâ, quieſcit penitùs, ut:* מָה *mah Quid: Nonnihil tamen ſonat, ſi tùm imprægnata veniat punctulo; quod Grammaticis dicitur* MappiK, *ut:* נָגַהּ *nagàhh ſplenduit, Eſai:* 9, 2. בְּנָהּ *benàhh filius ejus,* 1. *Reg.* 3, 26. VAV ו v. ZAIIN ז valet z, h. e. ds. CHETH ח ſive ח ch, aliis hh. TETH ט t. IOD י i conſon: *Quoties verò à Vocali Zeré vel Segól hærens, puncto proprio explicito deſtituitur, toties*

quieſcit, ut: עֵינַי enáj oculi mei, Pſal: 121, 1. Pari modo, ſicubi intercedit inter Vav extremum & vocalem Camez; quæ & ipſa tunc quaſi tono circumflexo quodam protrahitur, ut: עֵינָן q. d. enō oculi ejus Pſal: 12, 4. KAPH כ. At in Dictionis fine ſcribendum ך ch. LAMED ל ſive ⊐ l. MEM מ, ſed in D. f. ם * ſive ▭ m. NVN נ ſed in D. f. ן n. SAMECH ס ſ. AIIN ע, Poteſtatem obtinet Spiritus aſperioris quàm א, ſeſeq; itidem accommodat ad ſonum ſui puncti: *In eo porrò vel maximè etjam ab א abeſt, quòd Ayn nunquam quieſcit.* PE פ. ſed in D. f. ף ph. ZADE צ. ſed in D. f. ץ & valet z, h. e. ts; ק KVPH k. RESCH ר r. SCHIN ש ſch, ſed cum puncto in ſiniſtro cornu ש appellatur Shin, & valet ſh. THAV ת th, ſeu promiſsiùs ⊐. *Quæ dilatatio Conſonarum* אחלתם *adhibetur, nunc ad ornandum ſcripturam; nunc ad cavendum ſimul redundantiam ſpacii in lineæ extremitate: Hoc enim ſicubi propter chartæ anguſtiam contractius fore deprehenditur, quàm ut extremam integrè capiat Dictionem; ipſa Dictio non diverſis lineis diſcerpitur, ſed uſus tunc eſt ſtiuſmodi protractionis Literarum extenſibilium: Aut etiam, ſimul oppletur ſpacii ſuperfluitas proximâ Conſonante vocalæ inſequentis vel ſolâ vel pluribus ſimul anterioribus, ſine punctatione accerſitis; quæ vocula nihilominùs poſtmodùm in ſubjunctâ lineâ integrè debet exprimi. Exempla hujus rei ubiq; ſunt obvia.*

*Semel tamen clauſū quoque occurrit in לִבְרָכָה Iſa. 9, 6, et contrà, ſemel apertū inf. חָמָ Neh. 2, 14. nō ſine myſterio in l. utroq;.

II. נְקוּדוֹת PVNCTA Literarum prolationi ſuccurrentia, primò *Vocalia* ſunt; quæ ſola poſſunt vel citra reliquorum punctorum adminiculū, junctim cum Conſonantibus efficere תְּנוּעוֹת ſive ſyllabas: Ex iis quinq; dicuntur גְּדוֹלוֹת, hoc eſt, magna; Suntq; hæc; Cametz

ut;

ut: בֵּא, Zere, ut: בֵּא e. Chirec mágnum, ut: בִּי i. Vav cholẽ, ut: בֹּו o: Eandem vim habet & nudum Cholem, ut: בֹ o. Vavſchurec, ut: בּוּ u. Reliqua quinq; Vocalia nuncupantur קְטַנּוֹת h. e. parva: Suntq; hæc: Pathach, ut: בַּא a. Segól, ut: בֶּא e. Chirec parvum, ut: בִּ i. Camezchatúph, ut: בָּא o: *Atq; in eo hic character à Camez magno dignoſcitur, quòd hic perpetuò ante ſchevá ſimplex (ſive implicitum ſive explicitum) aut ante Dages conſiſtat nudus, cùm illud tunc in emendatioribus codicibus, plerunq; expreſſo afficiatur accentu,* ut: פָּקַדְתִּי pokdáh, viſitare: ſed פָּקְדָה pakedáh, viſitavit fœmina. Kybbuz, ut: בֻּ y.

* Vaicum בָּתִּים batthim (domus) obtinet Camez magnũ ante Dages.

Alterum punctum eſt *Schevá*; quod aut ſimpliciter, aut cum Vocalium dictarum charactere aliquo compoſitum venit. Simplex (:) quandoq; eſt חָטֵף quieſcens, immobile ſive mutum, & ſaltem Literam ſuam, ſub qua ponitur, cum *præcedente* Vocali atq; Conſonâ in unam ſyllabam contrahit: 1. cùm aut ad Vocalem tono acuto affectam ſubſequitur, aut ad parvæ Vocalis † charactérem accentu† metheg carentem, niſi hîc ſit ſub Dages, *ut*: מִדְרָךְ *Mid-rach, non Mi-drach, veſtigiũ, Sic* יָכֹלְתִּי *Iachólthi, potui.* Deinde, In fine quoq; cujuſq; Vocabuli ſub Conſonante extremâ aliis Vocalibus deſtitutâ, niſi ea quieſcat, Schevâ certò quieſcit; idque aut explicitè, ut: קֹשְׁטְ * *Koſcht, Certitudo*: (*ſub* ך *quidem ubiq; conſtanter exprimitur, ut*: מֶלֶךְ *mélech, Rex*) aut implicitè, *ut*: חָזָק *chazak firmus.* Hujus tamen ſchevá impliciti vicem euphoniæ gratiâ explet Pathach furtivum ſeu aſcititium ſub Gutturalibus

† Quod de ſe f. huius Capitis.

* Quoties nudũ Cholem cum pũcto Schin vel Shin cõcurrit, coaleſcunt, ut h. l.

חחע post Zere, Chirec, Cholem, Schurek vel Kybbuz: Non enim hoc Pathach cum sua Litera, consueto more ad syllabæ constitutionem concurrit, sed ante consonam suam enunciatur, ut: רוּחַ *Rúach, non Rucha, spiritus.*

Huc usq; de Schevá quiescente: Alioquin ergo Scheva simplex perpetuò est חֲנָע mobile, quod Literam suam cum *sequente* Consonante atq; Vocali in unam syllabam contrahit: mussitat enim E rapidissimum, *cujusmodi E adminiculo aliæ quoq; Linguæ in plurium Consonantium immediatè connexarum prolatione utuntur: quanquam Hebræorum Doctorum alii tardiùs alii abruptiùs id legunt, ut*: פְּנִיאֵל *Pniél, quod plerisq; dicunt Peniél, Genes: 32,30. Adhuc de Scheva simplici.* Cæterùm Scheva compositum triplex est, Chateph-pathach, ut: אֲa: Chateph-segól, ut: אֱe. Chateph-camez, ut: אֳo. *Quod ipsum tamen, sicubi immediatè ante schevá simplex (sive expressum sive implicitum) aut ante Dages venit collocandum, solet commutari in Camez-chatúph, ut*: חֳלִי *choli, est* חֳלָיו *pro* חֳלָיו *cholchó, Psal: 41, 4.*

Tertium porrò punctum *Dages* est: Idq; aliquando Forte, quod ventri Literæ in Vocabuli unius vel plurium coarctatorum medio, immediatè post punctum Vocale aut quiescens ח, inprimitur, eamq; geminari notat, ac priorem geminatæ partem antecedenti syllabæ assignat, *ut*: פָּקֵד *pickéd, visitavit. Sic* עֹשֶׂה־פְּרִי *osehpperi, faciens fructum, Genes: 1,12.* Alioqui Dages semper est Lene, & Literis tantùm בגדכפת in Dictionis medio ponè Scheva simplex, aut à voculæ principio constitutis insertum offenditur, iisdemq; pronunciationem impertit aliquanto

aliquanto duriorem, ut: בִּרְכַּיִם *bircaïm l. non βirchaïm, genua.*

III. *Quod denique ad* טְעָמִים *seu Accentus attinet, sufficit b. l. ad legendi rationem, nôsse, quemadmodum Accentus Rhetorici Metheg & Maccaph ab Accentu Grammatico & reliquis Musicis discernantur.* Sunt *autem* Accentûs Musici omnes isti, qui quacunq; figurâ in textu Biblico obvii, ultimas penultimasvé Dictionum syllabas acuunt †; Idq; vice Accentus Grammatici, qui alioquin apud Grammaticos, extra contextum, virgula directè pendula notat punctum Vocale, in quod tonus acutus cadit, ut: בָּרָא *baráh, creavit, Ge. 1, 1. sed Grammaticè* בָּרָא. Metheg verò vocatur virgula recta, quam præter tonum acutum, juxta alia insuper Dictionis puncta sub Consonantibus perpendiculariter subscriptam deprehendis, ut: *Genes. 1, 2.* הָיְתָה *hajethâh, fuit.* Quanquam alicubi fit, ut Accentus quidam Musicus vicem hujus virgulæ obeat, sed qui sit diversæ à tono acuto figuræ, ut: *Oseæ 7. v. ult.* זְרוֹעָתָם *zerooth'âm, brachia eorum.* Quinimò sæpissimè notatio Accentûs Metheg planè negligitur, etiamin castigatioribus codicibus, sicubi videlicet ea neglectio, legentis studium nihil offendit, ut: חֲרָשִׁים *pro* חֲרָשִׁים *Esa. 42, 18.*

† Reliquæ syllabæ omnes tonum Gravem habere intelliguntur.

Cæterùm alter Rhetoricus Accentus Maccaph dicitur virgula transversa, quæ non afficit puncta, (ut reliqui faciunt Accentûs) sed Dictionibus supernè interponitur, easq; ità arctè counit quasi, ut ipsarum prolatio sine intermedia respiratione continuetur, ut: הַלְלוּיָהּ *probè funditur uno impetu, ac si sit vocula unica.* Huc usq; de legendi dexteritate præmunitum.

CAPVT SECVNDVM.

DE VERBORVM HEBRÆORVM FLEXIONIBVS.

ANte omnia hîc tenendum, VERBA Hebræorum, *quæ ipsis primam suppeditant Dictionum speciem*, digeri usitatè in 8. ordines. Ad 1. referuntur Themata PERFECTA, sic dicta, quòd ternas suas Radicales seu essentiales Literas ubique constanter servent: Quemadmodum contrà sequentibus 6. Ordinibus assignata sunt IMPERFECTA, quæ aliquam ex illis Literis alicubi in formationibus deperdunt vel quiescere sinunt; *quanquam quædam ex ipsis simul in Perfectorum quoq; Ordine inclinantur, vt:* נָצַר קִיַּם סָבַב *&c. quorum recensio relinquitur Lexicis.* Secundus ergo continet Themata, quæ alicubi deficiunt Radicali primâ, si ea nimirũ sit Nun: *demtis nonnullis, quorum secunda Radicis Litera est Gutturalis, aut quiescens* י *vel* ו. tertius, quæ alicubi quiescunt primâ י aut א. quartus, quæ mediâ י aut ו. quintus, quæ ultimâ א aut ה*. sextus, quæ alicubi deficiunt mediâ, si ab ultimâ non differt, ut: סָבַב. septimus, quæ ultimæ quietem aut defectum cum mediæ primævé quiete aut etiam primæ defectu, secundùm dictam Literarum diversitatem, alicubi conjungunt, ut: בָּא נָזַח אָבָה. octavus deniq; ea habet, quæ plùs tribus Radicalibus Literis constant, ut: סְחַרְחַר. כִּלְכֵּל כִּרְבֵּל

* Sine Mappik. Quoties verò ה Radicis in variabile est, gravatur puncto Mappik, ut: בָּמַה.

FLEXIO igitur VERBI cujusque Hebræi per quatuor regulariter conjugationes ducitur. *Ex his ipsis*

tamen

tamen quas quibus in Thematibus usus, dictionis censor, ἀνωμάλως improbaverit, in quibus item ritè approbaverit, Lexicorum propria cura est sigillatim recensere.

Porrò 1. Conjugationis, *cujus jam sequetur* διαγραφὴ, Vox prior denominatur פָּעַל, ex usitato olim Grammaticis Verborum Paradigmate : Deinde, appellatur & Kal, id est, levis, eò quòd in eâ Thema omni onere tàm Dages Fortis quàm præformatæ Consonantis immune est. Constituitur autem apud Hebræos Tertia sing. mascul. Præteriti Kal, etiam in voculis alioquin hac in Conjugatione minùs usitatis, cæterarum Personarum nec non indidem derivatorum Participiorum, Nominum ac Particularum Radix sive principalissimum Thema : Ac, nisi exoticæ Linguæ originem sapiant, Radices omnes ternis, sin minùs explicitè, at certè implicitè constant essentialibus Literis, quarum antica Pe-Paal, media Aiin-Paal, postica Lamed-Paal, ex serie Consonarum in prisco Paradigmate (פָּעַל) denominari consuevit. *Rectè igitur ab hac ipsa Persona sequente diagrammate inclinandi sumes initium.*

4 Ex quo & reliquarum Coniugationum voces, quin & Participium posterius suam denominationem sortitū est.

* Quemadmodum contrà sequentium Coniugationum altera Aucta nuncupatur, altera Dagessata; eò quod illa à capite servilē ה, hæc in mediâ Radicali Forte Dages propriè requirat.

CONIV-

CONIVGATIONIS I. VOX PRIOR.

A Tempus Præteritum Ord. Verborum primo.

Personâ 2. Sing fœm. 2. Sing. masc. 3. Plur. comm. 3. Sing. fœm. 3. Sing. masc.

VT: פָּקַד * פָּקְדָה פָּקְדוּ פָּקַדְתָּ פָּקַדְתְּ

1. Plur. comm 1. Sing comm. 2. Plur. fœm. 2. Plur. mas.

פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן פָּקַדְתִּי פָּקַדְנוּ:

Ordine secundo, ut: נָטַל sustulit. יָצַק fudit. Et Ordine tertio, ut: יָלַד genuit, אָכַל comêdit †.

Ord: 4. sit בָּן בָּנָה בָּנוּ בַּנְתָּ בַּנְתְּ

בַּנְתֶּם בַּנְתֶּן בַּנְתִּי B בַּנְנוּ:

Ord: 5. מָצָא מָצְאָה מָצְאוּ C מָצָאתָ מָצָאא

מְצָאתֶם מְצָאתֶן מָצָאתִי מָצָאנוּ:

Alia per ה, ut: גָּלָה גָּלְתָה גָּלוּ גָּלִיתָ גָּלִית

גְּלִיתֶם גְּלִיתֶן גָּלִיתִי גָּלִינוּ:

Ord: 6. סַב סַבָּה סַבּוּ סַבּוֹתָ סַבּוֹת

סַבּוֹתֶם סַבּוֹתֶן סַבּוֹתִי סַבּוֹנוּ:

PARTICIPIVM בֵּינוֹנִי Benoni Ordine 1. פּוֹקֵד. Ord: 4. בָּן. 5. מוֹצֵא. Sed גּוֹלֶה. 6. סַב sive סָב.*

PARTICIPIVM posterius פָּעוּל Paúl. Ord. 1. פָּקוּד D Ord. 4. בּוּן. 5. מָצוּא. Sed גָּלוּי. 6. סָבוּב.

INFINITVM est geminum: Etymologicum, ut: Ord. 1. פָּקוֹד: Constructum verò פְּקוֹד E. Ord. 2. Etymol. נָטוֹל: Constr. טֶלֶת. Sic Ord. 3. analogicè esset Etym. יָלוֹד: Constr. לֶדֶת †. Ordin. 4. Etymol. & Constr. בִּין F. 5. מָצוֹא Etym. At Constr. מְצוֹא seu מְצֹאת. Sed גָּלֹה sive גָּלוֹ sive גָּלוֹת Etymol. At Constr. גְּלֹה sive גְּלוֹת. 6. Etym. & Constr. סֹב.

* Participia & ulterior ipsorum flexio Nominalem magis rationem habent: Ideoq́ hic Formam saltem masculeam singularem in qualibet voce annotâsse suffecerit.

† Analogia Quiescentium Pe א. nec hic nec in Imperativo quidem à Perfectis dissentit.

CON.

* Visitavit vir, visitavit fœmina, visitaverunt illi vel illæ &c.

† In temporibus hic antecedentibus Infinitũ Ordo 2 & 3 à Perfectorum ratione nihil recedunt. Cæterùm ordo septimus quia complectitur verba duplicinomine imperfecta; fit, ut Formatio ipsius analogica (præter verbi נָתַן & aliorũ speciales quasdã anomalias) rota in priorum Ordinũ schematibus secundùm aliam atq; aliã consonam distinctè atque evidenter citra operosiorem tabellam reluceat. Ordinem denique Octauum usus non nisi ad sequentis Dagessatæ ac ultimæ Coniugationis normam exigit.

IMPERATIVVS:

	2. Plur. fœm.	2 Plur. masc.	2. Sing. fœm.	2. Sing. mas.
Ord. 1.	פְּקֹרְנָה	פִּקְרוּ [H]	פִּקְרִי [G]	פְּקוֹד
Ord. 2.	טֹלְנָה	טְלוּ	טְלִי [I]	טוֹל
Ord. 3.	לֵדְנָה	לְדוּ	לְדִי	לֵד
Ord. 4.	בֵּנְנָה	בִּינוּ	בִּינִי	בִּין
Ord. 5.	מְצָאנָה	מִצְאוּ	מִצְאִי	מְצָא
Sed	גְּלֵינָה	גְּלוּ	גְּלִי	גְּלֵה
Ord. 6.	סֹבֵּינָה	סֹבּוּ	סֹבִּי	סֹב

FVTVRVM.

	2. Plur. masc.	2. Sing. fœm.	2. Sing. masc.	1. Plur.	1. Sing.
Ord. 1.	אֶפְקֹד	נִפְקֹד	תִּפְקֹד	תִּפְקְדִי	תִּפְקְדוּ
	2. & 3. Plur. fœm.	3. Plur. masc.	3. Sing. fœm.	3. Sing masc.	
	יִפְקֹד	תִּפְקֹד	יִפְקְדוּ	תִּפְקֹדְנָה :	
Ord. 2.	אֶטּוֹל	נִטּוֹל	תִּטּוֹל	תִּטְּלִי	תִּטְּלוּ
	יִטּוֹל	תִּטּוֹל	יִטְּלוּ	תִּטֹּלְנָה :	
Ord. 3.	אֵלֵד	נֵלֵד	תֵּלֵד	תֵּלְדִי	תֵּלְדוּ
	יֵלֵד	תֵּלֵד	יֵלְדוּ	תֵּלֵדְנָה :	
Ord. 4.	אָבִין [M]	נָבִין	תָּבִין	תָּבִינִי	תָּבִינוּ
	יָבִין	תָּבִין	יָבִינוּ	תָּבֵּנְנָה [N] :	
Ord. 5.	אֶמְצָא	נִמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצְאִי	תִּמְצְאוּ
	יִמְצָא	תִּמְצָא	יִמְצְאוּ	תִּמְצֶאנָה :	
Sed	אֶגְלֶה	נִגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלִי	תִּגְלוּ
	יִגְלֶה	תִּגְלֶה	יִגְלוּ	תִּגְלֶינָה :	
Ord. 6.	אָסֹב	נָסֹב	תָּסֹב	תָּסֹבִּי	תָּסֹבּוּ
	יָסֹב	תָּסֹב	יָסֹבּוּ	תְּסֻבֶּינָה :	

Vbiq; n. hac Futurorum terminatione נָה utranq; Fœmineigeneris Personā designari posse persuasum habebis

CONIVGATIONIS PRIMÆ VOX PASSIVA נִפְעַל NIPHAL.

Tempus Præteritum:

Ord. 1. נִפְקַד נִפְקְדָה נִפְקְדוּ נִפְקְדָה נִפְקַדְתָּ
נִפְקַדְתֶּם נִפְקַדְתֶּן נִפְקַדְתִּי נִפְקַדְנוּ:

Ord. 2. נִטַּל נִטְּלָה נִטְּלוּ נִטַּלְתָּ נִטַּלְתְּ
נִטַּלְתֶּם נִטַּלְתֶּן נִטַּלְתִּי נִטַּלְנוּ:

Ord. 3. נוֹלַד נוֹלְדָה נוֹלְדוּ נוֹלַדְתָּ נוֹלַדְתְּ
נוֹלַדְתֶּם נוֹלַדְתֶּן נוֹלַדְתִּי נוֹלַדְנוּ:

Ord. 4. נָבוֹן נְבוֹנָה נְבוֹנוּ נָבוֹנְתָּ נְבוֹנוֹת
נְבוֹנוֹתֶם נְבוֹנוֹתֶן נְבוֹנוֹתִי נְבוֹנוֹנוּ:

Ord. 5. נִמְצָא נִמְצְאָה נִמְצְאוּ נִמְצֵאתָ נִמְצֵאת
נִמְצֵאתֶם נִמְצֵאתֶן נִמְצֵאתִי נִמְצֵאנוּ:

Sed נִגְלָה נִגְלְתָה נִגְלוּ נִגְלֵיתָ נִגְלִית
נִגְלִיתֶם נִגְלִיתֶן נִגְלִיתִי נִגְלִינוּ:

Ord. 6. נָסַב נָסַבּוּ נָסַבְתָּ נָסַבְתְּ נְסַבּוֹת
נְסַבּוֹתֶם נְסַבּוֹתֶן נְסַבּוֹתִי נְסַבּוֹנוּ:

BENONI Ordin. 1. נִפְקָד. Ordin. 2. נִטָּל. Ord. 3. נוֹלָד.
Ord. 4. נָבוֹן. Ord. 5. נִמְצָא. Sed נִגְלָה. Ord. 6. נָסָב.

INFINITVM Etymologicum & Constr. Ord. 1. הִפָּקֵד.
Ordin. 2. הִנָּטֵל. Ordin. 3. הִוָּלֵד. Ord. 4. הִכּוֹן.
Ord. 5. Etym. הִמָּצֵא. Con. הִמָּצֵא seu הִמָּצֵאת seu
הִמָּצֵאת. Sed Etym. הִגָּלֵה. Construct. לוּת. Ord. 6.
Etym. & Constr. הִסָּב.

Impera.

IMPERATIVVS:

Ord. 1. הִפָּקֵד הִפָּקְדִי הִפָּקְדוּ הִפָּקֵדְנָה
Ord. 2. הִנָּטֵל הִנָּטְלִי הִנָּטְלוּ הִנָּטֵלְנָה
Ord. 3. הִוָּלֵד הִוָּלְדִי הִוָּלְדוּ הִוָּלֵדְנָה
Ord. 4. הִבּוֹן הִבּוֹנִי הִבּוֹנוּ הִבֹּנְנָה
Ord. 5. הִמָּצֵא הִמָּצְאִי הִמָּצְאוּ הִמָּצֶאנָה
Sed הִגָּלֵה הִגָּלִי הִגָּלוּ הִגָּלֶינָה
Ord. 6. [s] הִסַּב הִסַּבִּי הִסַּבּוּ הִסַּבֶּינָה

FVTVRVM.

Ord. 1. [t] אֶפָּקֵד נִפָּקֵד תִּפָּקֵד תִּפָּקְדִי תִּפָּקְדוּ
יִפָּקֵד תִּפָּקֵד יִפָּקְדוּ תִּפָּקֵדְנָה :
Ord. 2. אֶנָּטֵל נִנָּטֵל תִּנָּטֵל תִּנָּטְלִי תִּנָּטְלוּ
יִנָּטֵל תִּנָּטֵל יִנָּטְלוּ תִּנָּטֵלְנָה :
Ord. 3. אֶוָּלֵד נִוָּלֵד תִּוָּלֵד תִּוָּלְדִי תִּוָּלְדוּ
יִוָּלֵד תִּוָּלֵד יִוָּלְדוּ תִּוָּלֵדְנָה :
Ord. 4. אֶבּוֹן נִבּוֹן תִּבּוֹן תִּבּוֹנִי תִּבּוֹנוּ
יִבּוֹן תִּבּוֹן יִבּוֹנוּ תִּבֹּנְנָה :
Ord. 5. אֶמָּצֵא נִמָּצֵא תִּמָּצֵא תִּמָּצְאִי תִּמָּצְאוּ
יִמָּצֵא תִּמָּצֵא תִּמָּצְאוּ תִּמָּצֶאנָה :
Sed [v] אֶגָּלֶה נִגָּלֶה תִּגָּלֶה תִּגָּלִי תִּגָּלוּ
יִגָּלֶה תִּגָּלֶה יִגָּלוּ תִּגָּלֶינָה :
Ord. 6. אֶסַּב נִסַּב תִּסַּב תִּסַּבִּי תִּסַּבּוּ
יִסַּב תִּסַּב יִסַּבּוּ תִּסַּבֶּינָה :

SEQVVNTVR CANONES DE PVNCTATIONIS VARIETATE, AD SVA QVIQVE in superiore Diagrammate certis Literis insignita loca notatu per quàm necessarii.

A In genere h. l. observandum venit: esse, quæ mediam Radicalem vice Pathach ac Camez in Præterito moveant per Zere, nonnulla quidem ex prioribus quinque Ordinibus Verba; nisi sicubi in Dictionis medio insequitur Scheva mutum: Esse verò deinde alia ex 1, 3, 4. & 6. Ordinibus, quæ per Cholem †; nisi quòd postmodùm in Dictionis medio ante Scheva mutum vel Dages, absente accentu, illud ipsum allevant in Camez-chatuph*. ut: דָּבֵק דָּבַקְתָּ &c. sic שָׂנֵא שָׂנֵאתָ &c. At יָכוֹל יָכֹלְתָּ יְכָלְתֶּם &c. sic רֹם רֹמָה רֹמוֹתָ &c. BENONI de se progignunt hac forma, ut: דָּבֵק מֵת מָלֵא קָטֹן יָכֹל אוֹר רֹם &c. In Temporibus tamen sequentibus & Modis, hujusmodi Verba pariformi cum cæteris Paradigmatibus obnoxia erunt punctationi.

† Sive ו Nā videris alibi quoque hæc duo puncta permutabilia: in Dictionis medio verò ante scheva immobile aut ante Forte Dages, nudū duntaxat cholem.

* Sive. Cum enim hæc ubivis ἀνωμάλως convertibilia sint: statuas tamen ante immobile scheva usui magis probari Camezchatuph ante Dages verò.

B Sive בָּנוּ. Vbivis enim Tertia Radicalis Nun vel Thav muto Scheva stipata, potest arbitrariè abscondi per Forte Dages in sequente servili consimili, ut: שָׁבַתְתִּי & שָׁבַתִּי, ut liquet ex Es: 16, 10. *Quæ regula expedit totam anomaliam communem Verborum, quæ Deficientia Tertiâ* נ *vel* ת *appellantur.*

C Sive מָצָתִי Numer: 11, 11. Creberrimè enim fit, ut א aut in Dictionis medio י, in quiete ἀνωμάλως exturbentur.

D Sive פָּקֹד, ut loco ו sit Kybbuz, quod ubivis vicē Vavschurec longi explere possit, ut: אֻלָם pro אוּלָם Ez: 40, 8.

Aliter.

E Aliter שְׁכַב recumbere. Solent enim Verba cumprimis Neutra in hoc Infinito Constructo, nec non in Imperativi & Futuri Kal Personis, Primo & secundo Ordine pro Vav cholem, & Tertio pro Zere reponere Pathach.

F Alia per ו ut: Etymologicè שׁוֹב, Constructè שׁוּב, rariùs שׁוֹב: à Præterito שָׁב: Nam hujusmodi quidem verba וֹ & וּ* arbitrariè; ea verò quæ in Præterito per וֹ punctata fuêre, constanter hîc & deinceps per totam hanc vocem ipsum continuant, ut: אוֹר יָאוֹר &c:

* Quæ duo puncta ἀνωμάλως al. às quoq; confunduntur.

G Pro בְּקֻדִי. Quoties enim in S. Lingua, augescente inter Formandum Syllabarum numero, mobile Scheva simplex geminatur; prius abit in Chirec parvum, (ἀνωμάλως in ֵ) Et posterius, si sub י est, expirat, ut: אִישַׁן pro אִיְשַׁן *Psal:* 3,6.

H Sive פִּקְדוּ. Notandum enim, quòd post scheva mutum Litera בגד כפת, si sit Radicalis tertia, in Imperativo & Infinito Kal; si media, in toto Hiphil lene suum Dages frequentiùs dissimulet quàm exprimat.

I Sive טָלִי. Nam hujusce Formæ verbis hoc Ordine, loco Scheva simplicis sub secunda Radicali etiam ֵ substernere concedit usus tàm hîc quàm in Futuro Kal.

K Exigente quidem ita analogia; quanquam h. l. ejus Personæ exemplum usus nullum designat. Sic שְׂבֻנָה: ab iis, videlicet, quæ ו habent.

L Ad hunc Ordinem pertinent Verba quiescentia Pe א, hæc quatuor: אָבַד אָחַז אָכַל אָמַר †. Et hîc quietem א ע recipiunt, hoc pacto, ut:

אוֹכֵל נֹאכֵל תֹּאכֵל תֹּאכְלִי תֹּאכְלוּ יֹאכֵל תֹּאכֵל יֹאכְלוּ תֹּאכֵלְנָה:

Posthàc verò flexus Quiescentium Pe א planè vicissim ad Perfectorum regiam viam redeunt.

M Sive אָבֵן. Hîc enim * in Ordine 4. Futuri Personæ promiscuè adhibent Zere vice ultimi Chirec.

N Sive תְּבִינֶינָה: perinde ut תָּשֹׁכְנָה & תְּשׁוּבֶינָה, ab iis, quæ ו gerunt.

O Patiuntur quædam Personæ Apocopen ה, hoc modo: אֵגֶל נֵגֶל תֵּגֶל יֵגֶל תֵּגֶל, sive אֵגֶל נֵגֶל &c. *Quam rationem imitatur* יֵשֶׁב *Numer.* 21, 2. *item* יֵשֶׁט *Proverb.* 7, 25. *Sed Formæ* אֵעַר נֵעַר *&c.* אֵחַת אֵחַן *aut* אֵתַע *&c. ut & in Hiphil* אֵחַשׁ אֵתַע *&c. sequuntur Regulas de punctationis literarum Gutturalium Orthographiâ communes. Ab* חָיָה *&* הָיָה *dicitur hic* אֶחִי נְחִי *&c. &* אֶחִי נְחִי *&c.*

P Hîc & deinceps Verbis Quiescentibus secundâ Radicali י & ו, nulla ulteriùs intercedit formationis discrepantia, ut: נָשׁוֹב נָשׁוֹבָה &c.

Q Sive נִגְלֵיתָ נִגְלֵית &c. Perinde ut in sequentium quoq; Conjugationum vocibus prioribus hæ Personæ utranq; punctationem obtinent.

R Sunt, quæ in Tertiis Personis hîc usurpant cholem, ut: נָגוֹל נָגֹלָה נָגֹלוּ &c. vel Zere, ut: נָמֵס נָמֵסָה נָמֵסוּ: Quod Zere & Cholem talia Verba per reliqua etiam Tempora tuentur, nisi quôd ante Dages, absente Accentu, hoc in Chirec parvum, illud in ֹ detorquent.

Nonnulla

* Nec non ratione primæ Radicalis אבה & אָפָה.

* Sicut & in Hiphil Ordine 3 & 4.

S Nonnulla hîc demùm incipiunt vice Pathach reponere Cholem, quod postmodò ante Dages, absente Accentu, in . corripiunt, ut: הִסֹּב &c.

T Rariùs אִפָּקֵד: sic אִוֵּלֵד אִמָּצֵא אִנָּטֵל aliquando punctari videas.

V Per Apocopen ה ע, אֶגַּל נִגַּל תִּגַּל יִגַּל תִּגַּל.

DE CONIVGATIONE SECVNDA.

Hujus & sequentis Conjugationis *Vox prior* significationem Verbi sui ex Kal aut ad sese (adjectâ insimùl epitasi) transfert: Aut eandem, modò ibi fuerit Absoluta, transformat in Activam, intensiorem quidem *Hiphil* quàm *Piel*: Aut denique illa Verbis in Kal Activis, aliam insuper actionem apponit, quæ per voculam *Facere* Grammaticis solet exprimi; (ut: הִפְקִיד *fecit visitare*) Hæc verò paucis in verbis contrariam quasi Primitivis actionem opponit, *ut*: חָטָא *peccavit*, חִטֵּא *expiavit*.

Iudicium fiet ex constructis casibus.

Quemadmodum a. verba Heb. Activa modò declarationē & prædicationem, modò determinatā permissionem &c. denotent; praxis sive usus cū in V. tùm in N. T. luculenter edocebit.

CONIV-

CONIVGATIONIS DAGESSATÆ VOX PRIOR פִּעֵל PIEL.

Tempus Præteritum:

Ord: 1.	פִּקֵּד [B] פִּקְּדָה פִּקְּדוּ פִּקַּדְתָּ פִּקַּדְתְּ	A פִּקֵּד
	פִּקַּדְתֶּם פִּקַּדְתֶּן פִּקַּדְתִּי פִּקַּדְנוּ:	
*Ord: 5.	מִצֵּא מִצְּאָה מִצְּאוּ מִצֵּאתָ מִצֵּאת	
	מִצֵּאתֶם מִצֵּאתֶן מִצֵּאתִי מִצֵּאנוּ:	
Sed	גִּלָּה גִּלְּתָה גִּלּוּ גִּלִּיתָ גִּלִּית	
	גִּלִּיתֶם גִּלִּיתֶן גִּלִּיתִי גִּלִּינוּ:	
BENONI Ord. 1.	מְפַקֵּד. 5. מְמַצֵּא. Sed	מְגַלֶּה
PAVL Ord: 1.	מְפֻקָּד. 5. מְמֻצָּא. Sed	מְגֻלֶּה.
INFINITVM Ord. 4.	Ety. & Const. פַּקֵּד. 5. E.	מַצֵּא.
Con. מַצֵּא & מַצֹּאת.	Sed Etym. גַּלֹּה. Con.	גַּלּוֹת.

IMPERATIVVS.

Ord. 1.	פַּקֵּד פַּקְּדִי [C] פַּקְּדוּ פַּקֵּדְנָה	
Ord 5.	מַצֵּא מַצְּאִי מַצְּאוּ מַצֵּאנָה	
Sed	גַּלֵּה גַּלִּי גַּלּוּ גַּלֵּינָה	

FVTVRVM.

Ord. 1.	אֲפַקֵּד נְפַקֵּד תְּפַקֵּד תְּפַקְּדִי תְּפַקְּדוּ	
	יְפַקֵּד תְּפַקֵּד יְפַקְּדוּ תְּפַקֵּדְנָה:	
Ord. 5.	אֲמַצֵּא נְמַצֵּא תְּמַצֵּא תְּמַצְּאִי תְּמַצְּאוּ	
	יְמַצֵּא תְּמַצֵּא יְמַצְּאוּ תְּמַצֵּאנָה:	
Sed	[D] אֲגַלֶּה נְגַלֶּה תְּגַלֶּה תְּגַלּוּ	
	יְגַלֶּה תְּגַלֶּה יְגַלּוּ תְּגַלֶּינָה:	

* Cæterùm secundus & tertius Ordo in hac coniug: recipit variationes primi ut: נִטֵּל נִטְּלָה &c. יִלֵּד יִלְּדָה &c. necnon quartus & sextus, ut: בּוֹנֵן בּוֹנְנָה &c סוֹבֵב סוֹבְבָה &c. Et octavus in verbis Literarũ 4. Radicalium, ut: כִּרְבֵּל כִּרְבְּלָה &c. ac quinque Radicalium, ut: הֲפַכְפֵּךְ הֲפַכְפְּכָה &c. Nam ut præcedens uterq; Ordo vice Dages Vocalisq; præmissæ suo constanter notatur Cholẽ: ita hic postremus vice eiusdem Dages in verbis Quadratis Literam Radicis antepenultimam, ita ut & præcedens ipsorum Vocalis, excepto Chirec, stet invariata; in cæteris verbis Primã insuper Radicalem insignit per Scheva. Ex horum tamen numero יָפְיָפָה anomaliam patitur.

CONIV-

CONIVGATIONIS DAGESSATÆ VOX

PASSIVA פָּעַל PYAL.

Tempus Præteritum.

Ord. 1.	פָּקַד	פָּקְדוּ	פָּקְדָה	פָּקְדָתְּ	
	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתֶּן	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְנוּ :	
Ord. 5.	מָצָא	מָצְאוּ	מָצְאָה	מָצָאת	
	מָצָאתָ	מְצָאתֶן	מָצָאתִי	מָצָאנוּ :	
Sed	גָּלָה	גָּלוּ	גָּלְתָה	גָּלִית	
	גָּלִיתָ	גְּלִיתֶן	גָּלִיתִי	גָּלִינוּ :	

BENONI Ord. 1. פָּקֵד. 5. מֹצֵא. Sed גֹּלֶה.
INFINITVM Ord. 1. פְּקוֹד. 5. מְצֹא. Sed גְּלוֹת.

FVTVRVM.

Ord. 1.	אֶפָּקֵד	נִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	תִּפָּקְדִי	תִּפָּקְדוּ
	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	יִפָּקְדוּ	תִּפָּקַדְנָה :	
Ord. 5.	אִמָּצֵא	נִמָּצֵא	תִּמָּצֵא	תִּמָּצְאִי	תִּמָּצְאוּ
	יִמָּצֵא	תִּמָּצֵא	יִמָּצְאוּ	תִּמָּצֶאנָה :	
Sed	אִגָּלֶה	נִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	תִּגָּלִי	תִּגָּלוּ
	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	יִגָּלוּ	תִּגָּלֶינָה :	

NOTATIONES IN TABVLAM CONIVGAT. II. DE VARIETATE PVNCTAT:

A Rariùs פְּקֵד. B Tenendum, quòd apud Hebr: Litera Schevata, niſi ſit ex בגדכפת, Forte ſuum Dages arbitrariè diſſimulet, ut: פְּקֵדוּ ; ſive cum Metheg, פְּקֵדוּ: quomodo contrà alicubi Dages Euphoniæ gratiâ impreſſum offenditur, ut: אֶכְרֹת *Oſ.* 3, 2. C Sæpe ſcriptũ videris הַלְלוּ: Vbiq; n. Scheva ſimplex ſub Literâ geminatâ pendens, transformari poteſt in præcedente Vocali inſuper per Metheg refrenatâ, ut: וְרוֹמְמוּ רַבְבוֹת *ſic* וְרוֹמְמוּ רַבְבוֹת *Gen.* 41, 32. D Per Apocopen אֶגֹּל נִגֹּל תִּגֹּל יִגֹּל תִּגֹּל, &c: Et mp. גֹּל.

VOX PRIOR:

Tempus Præteritum:

Ord: 1. הִפְקִיד הִפְקִידָה הִפְקִידוּ הִפְקַדְתָּ הִפְקַדְתְּ הִפְקַדְתֶּם הִפְקַדְתֶּן הִפְקַדְתִּי הִפְקַדְנוּ:

Ord: 2. הִמְשִׁיל הִמְשִׁילָה הִמְשִׁילוּ הִמְשַׁלְתָּ הִמְשַׁלְתְּ הִמְשַׁלְתֶּם הִמְשַׁלְתֶּן הִמְשַׁלְתִּי הִמְשַׁלְנוּ:

Ord. 3. [a] הוֹלִיד הוֹלִידָה הוֹלִידוּ הוֹלַדְתָּ הוֹלַדְתְּ הוֹלַדְתֶּם הוֹלַדְתֶּן הוֹלַדְתִּי הוֹלַדְנוּ:

Ord. 4. הֵבִין הֵבִינָה הֵבִינוּ [b] הֲבַנְתָּ הֲבַנְתְּ הֲבַנְתֶּם הֲבַנְתֶּן הֲבַנְתִּי הֲבַנּוּ:

Ord. 5. הִמְצִיא הִמְצִיאָה הִמְצִיאוּ הִמְצֵאתָ הִמְצֵאת הִמְצֵאתֶם הִמְצֵאתֶן הִמְצֵאתִי הִמְצֵאנוּ:

Sed הִגְלָה הִגְלְתָה הִגְלוּ הִגְלִיתָ הִגְלִית הִגְלִיתֶם הִגְלִיתֶן הִגְלִיתִי הִגְלִינוּ:

Ord. 6. [c] הֵסֵב הֵסֵבָּה הֵסֵבּוּ הֲסִבּוֹתָ הֲסִבּוֹת הֲסִבּוֹתֶם הֲסִבּוֹתֶן הֲסִבּוֹתִי הֲסִבּוֹנוּ:

BENONI Ordin: 1. מַפְקִיד[b]. 2. מַשִּׁיל. 3. מוֹלִיד. 4. מֵבִין. 5. מַמְצִיא. Sed מַגְלֶה. 6. מֵסֵב.

PAVL Ord. 1. מַפְקִד. 2. מַשִּׁל. 3. מוֹלֵד. 4. מוּבָן. 5. מַמְצָא. Sed מֻגְלֶה. 6. מוּסָב.

INFINITVM Ordin. 1. Etymol. הַפְקֵד. Construct. הַפְקִיד. 2. Ety. הַשֵּׁל. Con. הַשִּׁיל. 3. Etym. הוֹלֵד. Con. הוֹלִיד. 4. Ety. הָבֵן. Constr. הָבִין. 5. Etym. הַמְצֵא. Const. הַמְצִיא sive הַמְצֵאת. Sed Ety. הַגְלוֹת. Const. הַגְלוֹת. 6. Ety. & Con. הָסֵב.

HIPHIL.

הִפְעִיל HIPHIL.

IMPERATIVVS:

Ord. 1.	הַפְקֵד	הַפְקִידִי	הַפְקִדוּ	הַפְקֵדְנָה
Ord. 2.	הַטֵּל	הַטִּילִי	הַטִּילוּ	הַטֵּלְנָה
Ord. 3.	הוֹלֵד	הוֹלִידִי	הוֹלִידוּ	הוֹלֵדְנָה
Ord. 4.	הָבֵן	הָבִינִי	הָבִינוּ	הָבֵנָּה
Ord. 5.	הַמְצֵא	הַמְצִיאִי	הַמְצִיאוּ	הַמְצֵאנָה
Sed	הַגֵּל	הַגְלִי	הַגְלוּ	הַגְלֶינָה
Ord. 6.	הָסֵב	הָסֵבִּי	הָסֵבּוּ	הָסֵבֶּינָה

FVTVRVM.

Ord. 1.	אַפְקִיד	נַפְקִיד	תַּפְקִיד	תַּפְקִידִי	תַּפְקִידוּ
	יַפְקִיד	תַּפְקִיד	יַפְקִידוּ	תַּפְקֵדְנָה :	
Ord. 2.	אַטִּיל	נַטִּיל	תַּטִּיל	תַּטִּילִי	תַּטִּילוּ
	יַטִּיל	תַּטִּיל	יַטִּילוּ	תַּטֵּלְנָה :	
Ord. 3.	אוֹלִיד	נוֹלִיד	תּוֹלִיד	תּוֹלִידִי	תּוֹלִידוּ
	יוֹלִיד	תּוֹלִיד	יוֹלִידוּ	תּוֹלֵדְנָה :	
Ord. 4.	אָבִין	נָבִין	תָּבִין	תָּבִינִי	תָּבִינוּ
	יָבִין	תָּבִין	[e]יָבִינוּ	תָּבֵנָּה :	
Ord. 5.	אַמְצִיא	נַמְצִיא	תַּמְצִיא	תַּמְצִיאִי	תַּמְצִיאוּ
	יַמְצִיא	תַּמְצִיא	יַמְצִיאוּ	תַּמְצֵאנָה :	
Sed	[f]אֵגֶל	נִגְלֶה	תִּגְלֶה	תִּגְלִי	תִּגְלוּ
	יִגְלֶה	תִּגְלֶה	יִגְלוּ	תִּגְלֶינָה :	
Ord. 6.	אָסֵב	נָסֵב	תָּסֵב	תָּסֵבִּי	תָּסֵבּוּ
	יָסֵב	תָּסֵב	יָסֵבּוּ	תְּסֻבֶּינָה :	

CONIVGATIONIS AVCTÆ
VOX PASSIVA:

Tempus Præteritum:

Ord: 1. הָפְקַד הָפְקְדָה הָפְקְדוּ הָפְקַדְתָּ הָפְקַדְתְּ
הָפְקַדְתֶּם הָפְקַדְתֶּן הָפְקַדְתִּי הָפְקַדְנוּ :

Ord: 2. חָטַל חָטְלָה חָטְלוּ חָטַלְתָּ חָטַלְתְּ
חָטַלְתֶּם חָטַלְתֶּן חָטַלְתִּי חָטַלְנוּ :

Ord. 3. הוּלַד הוּלְדָה הוּלְדוּ הוּלַדְתָּ הוּלַדְתְּ
הוּלַדְתֶּם הוּלַדְתֶּן הוּלַדְתִּי הוּלַדְנוּ :

Ord. 4. הוּבַן הוּבְנָה הוּבְנוּ הוּבַנְתָּ הוּבַנְתְּ
הוּבַנְתֶּם הוּבַנְתֶּן הוּבַנְתִּי הוּבַנּוּ :

Ord. 5. הָמְצָא הָמְצְאָה הָמְצְאוּ הָמְצֵאתָ הָמְצֵאתְ
הָמְצֵאתֶם הָמְצֵאתֶן הָמְצֵאתִי הָמְצֵאנוּ :

Sed הָגְלָה הָגְלְתָה הָגְלוּ הָגָלִיתָ הָגָלִית
הָגְלִיתֶם הָגְלִיתֶן הָגְלֵיתִי הָגְלִינוּ :

Ord. 6. הָסַב הָסְבָּה הָסַבּוּ הָסַבּוֹתָ הָסַבּוֹת
הָסַבּוֹתֶם הָסַבּוֹתֶן הָסַבּוֹתִי הָסַבּוֹנוּ :

INFINITVM Etymol. & Constructi. Ordin. 1. הָפְקֵד. 2. חָטֵל. 3. הוּלֵד. 4. הוּבַן. 5. Etym. הָמְצֵא, Const. צֵאת, Sed Etym, הָגְלָה, Const. לוֹת. 6. Ety. & Con. הָסֵב.

Hophal:

הָפְעַל HOPHAL.

FVTVRVM.

Ord. 1.	אָפְקַד	נָפְקַד	תָּפְקַד	תִּפָּקְדִי	תִּפָּקְדוּ
	יִפְקַד	תִּפְקַד	יִפָּקְדוּ	תִּפָּקַדְנָה :	
Ord. 2.	אָסַּב	נָסַּב	תָּסַּב	תָּסַּבִּי	תָּסַּבּוּ
	יָסַּב	תָּסַּב	יָסַּבּוּ	תָּסַּבְנָה :	
Ord. 3.	אוּלַד	נוּלַד	תּוּלַד	תּוּלְדִי	תּוּלְדוּ
	יוּלַד	תּוּלַד	יוּלְדוּ	תּוּלַדְנָה :	
Ord. 4.	אוּבַן	נוּבַן	תּוּבַן	תּוּבְנִי	תּוּבְנוּ
	יוּבַן	תּוּבַן	יוּבְנוּ	תּוּבַנְנָה :	
Ord. 5.	אָמְצָא	נִמְצָא	תִּמְצָא	תִּמְצְאִי	תִּמְצְאוּ
	יִמְצָא	תִּמְצָא	יִמְצְאוּ	תִּמְצֶאנָה :	
Sed	אֻגְלֶה	נֻגְלֶה	תֻּגְלֶה	תֻּגְלִי	תֻּגְלוּ
	יֻגְלֶה	תֻּגְלֶה	יֻגְלוּ	תֻּגְלֶינָה :	
Ord. 6.	אֻסַּב	נֻסַּב	תֻּסַּב	תֻּסַּבִּי	תֻּסַּבּוּ
	יֻסַּב	תֻּסַּב	יֻסַּבּוּ	תֻּסַּבְנָה :	

NOTATIONES IN TABVLAM CONIVGATIONIS III. DE VARIETATE PVNCTATIONIS.

A Hîc quinq; verba in hujus Vocis Temporibus præter Paúl constituunt Iod cum Zere vice ו, ut: הֵיטִיב הֵילִיל הֵימִין הֵמִיר הֵנִיק.

B Sive הֲבִינוֹתָ נוֹת נוֹתֶם נוֹתֶן נוֹתִי נוֹנוּ: sive etiam הֲבִינוֹתָ נוֹת &c.

C Paucula tamen pro Zere posteriore malunt Pathach in Præterito, ut: הֵדַק הֵדַקּוּ.

D Invenias & מַעְזֵר. Hîc enim & in Infinito ac Futuro Hiphil, non est novum in Ord. 1. loco Chirec ultimi substituere Zere, quod postmodò, crescente Syllabarum numero, allevatur in Scheva, ut: יַדְבֵּק יַדְבְּקוּ.

E Proverb. 4, 21. legitur יַלִּיזוּ. Fit enim, ut magna Vocalis resolvatur in suam parvam ac Dages, ut: יַסֵּב pro יָסֵב Iosuæ 6,10: † Sic creberrimè cum Dages pro וּ, *ut*: אֻלָּם *pro* אוּלָם *Ezech.* 40, 35. גְּדֻלָּה *pro* גְּדוּלָה *Esther* 10,2, Et contrà, *ut*: *Ierem.* 9,5. יְהָתֵּל *pro* יְהַתֵּל 1. *Regum* 18,27. הוּסַב *pro* הֻסַּב *Esaiæ* 28 *v. antepen.*

† Rectiùs huc quoque pertinent maximam partem verba, quæ alioqui Grammatici dixerunt deficientia Pe ו, ut: הִנִּיחַ & הִיקִף à קוּף & נִיחַ & similia.

F Sive תְּבִינֶינָה.

G Per Apocopen ה ע, אֶגֶל נֶגֶל תֶּגֶל יֶגֶל תֶּגֶל: Sicut & imperativi secundâ sing. masculeâ dicitur הֶגֶל: *Secus verò, si posterior Radicalis sit aliqua ex* ג ד כ ת, *ut*: הַשְׂגְּ אַשְׂגְּ נַשְׂגְּ *&c. Quam rationem imitatur* יַשְׁקְ *Genes.* 29,10. *A* חָיָה *decurtata hîc forma non extat.*

Esaiæ

H Esaiæ 28,27, est יוּסַּב, significandæ geminæ lectionis gratiâ: *Potest enim utrumq; analogicè legi & יוּסַּב & סַּב, per Regulam jam modò de parvæ Vocalis & Dages concretione notatam*: Quod genus Exempla cùm in sacro codice plurima occurrant, non est quod te turbet hæc apparens anomalia: Quemadmodum nec illa, quæ sæpiusculè in gratiam vicinæ alicujus correspondentis vocis, punctorum variationem inducit, *ut*: *Ezech.* 16, *vers.* 50, *vocul*: 1, וַתִּגְבְּהֶינָה *pro* וַתִּגְבַּהְנָה *à* גָּבַהּ, *in gratiam voculæ* 2, וַתַּעֲשֶׂינָה: *Sic* וְהִתְגַּעֲשׂוּ *pro* וְהִתְגָּעֲשׂוּ, *eò quòd sequitur* וְהִתְהוֹלְלוּ *Ierem.* 25, 16. *Et Cap.* 46, 8. & 9.

DE QVARTÆ CONIVGATIONIS VOCE VNICA, DICTA הִתְפַּעֵל Hithpaël.

Hæc significationem Verbi sui ex Piel aut mutuatur simpliciter, aut eandem actionem in ipsum agentem reciprocam facit, *ut*: הִתְחַטֵּא *expiavit*, *Num.* 31, 20. *Sed ver.* 19, & 23, *Expiavit sese*. Cæterùm typum hujus Vocis explicatissimum habes in Piel *, si à capite Præteritum †, Infinitum & Imperativum per Syllabam הִתְ, Benoni loco מְ per מִתְ; Futuri Primam singularem loco אֲ per אִתְ, Primam Pluralem loco נְ per נִתְ, Secundas & fœmineas Tertias loco תְּ per תִּתְ, Tertias masculeas loco יְ per יִתְ insignias. *Vt*: *Præterito*, הִתְפַּקֵּךְ. *Benon*: מִתְפַּקֵּךְ. *Infin*: הִתְפַּקֵּךְ. *Imp*: הִתְפַּקֵּךְ. *Futur*: אֶתְפַּקֵּךְ נִתְפַּקֵּךְ &c. *Sic Ord.* 2, הִתְנַטֵּל *Et* 3, הִתְיַלֵּד. *tres tamen hæ Radices* יָדַע יָדָה יָכַח *mutant hîc*

*Exciso tamen Paul.

† Chirec sub 1. Radicali hîc insuper in pathach verso

hîc ו in ו, ut: הִתְיַדַּע Genes. 45, 1. Ord. 4, הִתְבּוֹנֵן. 5. הִתְצַדַּק, Sed הִתְגַּלַּח. 6. הִסְתּוֹבֵב pro הִתְסוֹבֵב. Nam quoties Prima Radicalis est ס ש ש, transponitur cum eâ ת præfixum, & insuper, si ipsa sit ז commutatur illud(ת) in ר; si צ in ט: ut: הִשְׁתַּמֵּר הִצְטַדֵּק. In Primâ verò Radicali נ ר ט, licet idem præfixum ת per Dages absorbere, ut: הִתְנַשֵּׂא & הִנָּשֵׂא &c. Denique sub Radicalium penultimâ, Zere ante finale Scheva confunditur cum Pathach, ut: הִתְחַזֵּק & הִתְחַזֵּק.

CAPVT TERTIVM.

DE REFRACTARIA PVNCTATIONE LITERARVM INDAGESSABILIVM אהחע׳.

FLexiones *Hebræorum Verborum carentium Literâ indagessabili hucusq; Lectores* φιλέβραιοι, *vidistis satis opinor planas, sanè pèr-succinctas, sed, ut nec epitomicâ specie quis offensus resiliat, omnibus suis necessariis membris solidas eas accepistis & plenas: singulis nimirùm, (ut summatim hîc quasi perstringam, quæ superiore utroq; Capite expedita sint, ne & meipsum meæ, & vos Vestræ in eo occupatæ operæ pœnitere posse aut debere videatur) singulis inquàm & universis omnium Ordinum Verbalium sub unum vexillum revocatorum convenientiis & disconvenientiis una planicie quasi ob oculos constitutis; intricatioribus & tamen utilissimis ac necessariis doctrinis de quiete & mobilitate Scheva, de accuratâ characterum cujusq; Ordinis discretione, de legitimâ permutatione punctorum ו cum nudo Cholem, & ו cum ו, de irregulari*

confu-

confusione ו cum ו, & ◌ְ cum Camez-chatuph, de resolutione & concretione parvarum Vocalium & Dages, de variatione formarum punctationis quibusq; Temporibus, maximè Præterito Kal propriâ, de decurtatione Imperativorum & Futurorum Quiescentium ה, fideliter hîc & tantùm non superstitiosâ diligentiâ expositis: multâ interim Rabbinicarum opinionum ἀφελεργία, ut: de deficiente Pe י, de quiete scheva ante Gutturales, vel sub primâ geminatâ &c. relictâ suis autoribus: necessarijs, sicubi apud eosdem deficiebant, de regulari quiete Ajn י in Kal, de dissimulatione Lenis Dages in Lamed-Paal Imperativi & Futuri Kal & in Ajn-Paal totius Hiphil &c: è feliciore ac exquisitiore Christianorum invento insertis atq; suppletis: resectâ insuper superfluâ inculcatione flexionis Verborum Pe א, Ordinis septimi, & Octavi, & in Coniug: secundâ ac ultimâ plerorumq; etiam reliquorum: intempestivis deniq; & confusioribus in suum locum transfusis & dispositis, putà de ingenio Literarum *Gutturalium & ר, de inflexione Nominali Participiorum, de præfixione בכלם, de Vav conversivo; maximeq; Anomalijs, ijs quidem, quæ ad singula Vocabula sigillatim sunt astrictæ, & quarum scrupulosâ ἀκριβείᾳ ἀμεθόδως & non sine studiorum dispendio Hebraices amatores in Grammaticis Isagogis detinentur, haud rarò planè deterrentur, ad Lexicographos rejectis. Cùm enim ipsæ in duplici versentur genere; maximam quidem partem ex accidentaria saltem quadam causa contingunt, eæq; uti collata analogia facilè apparent, ita ad eandem nullo periculo reducuntur, Vt: nihil aberraveris, si pro anomalo וְרִבְּוּ (Deuter. 8, 13.) adhibueris וְרִבּוּ ex Psal. 16, 4. Reliquæ pauciores ut absq; solœcismo mutari nequeunt, eò quòd earum causæ in in ipso dictionum ingenio quasi ac natura hæreant;

* Quæ sint אהחע

* Quo pertinent נתן & שחח & similia,

ita nõn nisi protinùs cum ipsis Dictionibus, è Lexicographo aut usu potiùs accersundis, citra ullam difficultatis suspicionẽ addiscentur. Restare *igitur* deinceps hîc crux Flexionum Hebræarum videbatur præ cæteris omnib. nodosissima, Verborum nim. quæ aliquam ex quinq; Literis indagessabilibus habent, genuina formatio: quæ tamen, *omnium consensu*, & ipsa à superiore Verborum normâ communi nihil quicquam recedit, nisi solâ refractariâ punctationis anomalia, *non hîc modò sed & in quovis præfixionum, suffixionum & Nominalium Flexionum membro flexibus labyrinthæis ac Mæandris refertissima.* Totam verò eam propicio Numine penitissimè revocatam ad hasce binas de punctis hîc permutabilibus Maximas aureas, *maximis vigiliis, anno non uno, partim ex ipsa puriſsimorum Codicis sacri fontium inſpectione deprehensas, partim ex tot Rabbinicis, magnam quidem partem lubricis iis, feliciùsq; ex Christianorum antehac de eadem re indagatis & traditis Notulis, Cautelis, Axiomatis horumq; limitationibus, in unum ſyſtema collectas, sineq; invidia vestro, Philebræi Commilites, ſtudiorum commodo, duabus his reſiduis pagellis inclusas, ſtylo ſimplici & plano* communicare, nihil tergiversabor. Quos canonas si amabitis, primo quovis cujusvis in S. Lingua partis deprehendetis aditu, cùm pauciores ex iis quidem, strictiore Literarum ductu dignoscendi, sola Verba aut Participia Nominavê in specie concernant; reliquos omnes sui usus ubertate per universas ac singulas Hebraicæ Literaturæ διεξόδους liberaliter sese diffundere, easdemq; expeditiores, planiores ac suaviores reddere.

CANO-

CANONES XIV.

DE PVNCTIS CONSONARVM

אהחער.

I. *Quoties Zere ante Resch, aut etiam* sub Litera Gutturali ante finale Schevá, terminatio est verbi; potest ubivis promiscuè transire in pathach, ut:* חִזֵּכֵר & חִזֵּכַר *nemorari.* De Zere. *Parciùs tamen tunc Pathach adhiberi solet, ut: הַנְּחַת pro הַנְּחֵת Ioel: 4, v: 3.

II. *E andem hanc licentiam sibi vendicat ante Literas indagessabiles aut sub Gutturalibus, in Imperativorum ac Futurorum Personis cadentibus in* נָה, *ut:* חִזֵּכַרְנָה.

III. Pathach perpetuò transformabitur in ָ ante Gutturales, si ֶ magnum aut ֵ susceperint, ut: גֶּחָלִים *pro* גַּחָלִים *prunæ.* De Pathach

IV. Pathach furtivum, quod alioquin apud Hebr: sub ה ח ע finalibus, ponè Zere, Chirec, Cholem, Schurec vel Kybbuz asciscitur; *potest pro scriptoris arbitrio postmodùm in Verbis Participiisq́, extra majorem Distinctionem tamen, Vocales memoratas (præter Schurec & Kybbuz) sede sua movere, atq́ hoc pacto induere naturam Vocalis pathach, ut:* בְּרַח & בְּרוֹחַ *aufugere. Quin, perpetuò planè id fit in Imperativi ac Futuri Kal Personis, cùm tertiam† Radicis Literam habent Gutturalem, ut:* שְׁמַע גַּע דַּע. *Contrà verò, ad differentiam Præteriti perstat forma Participialis* שָׁמֵחַ, *Et Infiniti Kal Etymologica, ut:* בָּרוֹחַ: *nec non Cholem nota Ordinis 4, ut:* גּוֹחַ, *Et Ord: 6, ut:* תִּשֹּׁחַ *Thren: 3, v: 20.* † Ad cuius imitationē & 2. Rad. Gutturalis semper ibidē pathach habet.

V. Segól cùm venit ante ר aut sub Gutturali ante Scheva in Dictionis medio quiescens, permutatur cum pathach pro arbitrio tùm quidem, ut: אֹהַבְךָ pro אֹהֶבְךָ 2. *Par. 20. v. 7. voc. 15:* necessariò verò id fit, si ָ locandum fuerit ante ה ח ע finalia, ut: אֶשַׁע *pro* אֶשַׁע *ab* אֶשְׁעָה *salvabo.* De Segol.

VI. Quoties Segól inter Flectendum sub ח ה ע cum alio præeunte Segól concurrit; utrunque migrat in pathach, *Vt*: הַחַשׁ *pro* הֶחֱשׁ *sile. Quam punctationem imitatur forma decurtata Futuri Kal Ordine 5, idq; vel omni ex parte, si nim: posterior Radicalis sit* ה *aut* ע, *Vt*: אַעַר נַעַר *pro* אֵעֶר נֵעֶר *&c. vel saltem sub secunda Radicali, si ea sit* ח, *ut*: אֵחַת *pro* אֵחֶת. *unicum* יִחַדְּ *Iobi 3, v. 5, voc. 6, sui hic cujusdam est juris.*

De Scheva simplici.

VII. *Quoties augescente inter formandum Syllabarum numero mobile Scheva simplex geminatur, ita ut prius (juxta axioma superiùs traditum) abire cogatur in parvum Chirec; vertitur id in Participijs ac Nominibus sub prima vocis Litera Gutturali in pathach, ut*: חַנְפֵי *non* חִנְפֵי, *(cum aliàs* זִקְנֵי *ex* זְקֵנֵי*) hypocritæ, Iobi 36, v. 13, voc. 1. Sic à* חֶבֶל *est* חַבְלֵי *funiculi Ios. 17, v. 5, voc. 2. Sed in Forma Nominali 5. punctorum, in* ֶ *sub prima* א ח ע, *vt*: *à* חֶבֶל *est* חֶבְלֵי ὠδὶν *Oseæ 13, v. 13, voc. 1.*

VIII. Vice expliciti Scheva, tono acuto necdum præmisso, Consonæ Gutturales requirunt communiter Chateph-patach, *vt*: פַּעֲלָה *pro* פָּעְלָה: quanquam parcissimè id fit, si immediatè subsequatur Litera afformata ת, *Vt*: יְדַעְתִּיךָ *Ierem. 1, v. 5, voc. 4, Sic* מִשְׁמַעְתּוֹ *&* דַּעְתּוֹ *&c. nec non* שְׁמַעְתֶּם *&c.* Porrò, tametsi ֶ *&* ֱ *κατ' ἀνωμαλίαν* confundi ubivis videris; *Prima tamen Radicalis* א *loco Scheva simplicis in Infinito, Imperativo & Futuro Kal gaudet punctatione Chateph-Segól, ut*: אֶעֱזוֹר: *Sicut & alia Gutturalis quævis Radicis Prima in Singulari prima Futuri Kal; & nisi ea ipsa per* וֹ *terminetur, in cæteris quoq; Futuri Kal Personis, ut*: אֶעֱזוֹב: *Sic* יֶחֱרַב יֶחֱטָא: *(demto tamen in his* ע *Quiescentium He, ut*: אֶעֱלֶה נַעֲלֶה תַּעֲלֶה *&c.) Et in Præterito ac Benoni Niphal, ut*:

ut נֶעֱזָב. *nec non in Præterito Hiphil, nisi hîc præfigatur Conjunctio* ו *Conversiva, ut:* הֶעֱבִיר. *Deniq; etiam in 2. fœm. Præteritorum prioribus 4 Ordinibus Scheva simplex sub Lamed-Paal* ה ח ע *spissescit in* -, *Et in Kal Ordinis 4 insuper præcedens* - *producitur in* -, *ut:* שָׁמַעַתְּ נָחַתְּ *Ierem: 4, v. 19, dict. 14.*

IX. Quoties -: (ut & ⁚) sub Gutturali constituendus fuerit, insignit præmissam Literam, vice mobilis Scheva simplicis aut Segól parvivé Chirec ex Schevá oriundi, per punctum sibi similem, præciso tamen Schevá simplice, : הֶחֱיָה *pro* הִחְיָה *vivificavit 2 Reg: 8, v: 5, voc: 7. sic* יֶאֱזוֹר *pro* יִאְזוֹר, & וַאֲנִי *pro* וְאֲנִי, *nec non* בּוֹרַאֲךָ *pro* בּוֹרֶאֲךָ *Esa: 43, v: 1. dict. 5. (Atq; in Verbis ac Participiis patitur sese* -: *Consonæ* א *cum suo præmisso - sub antecedente Litera servili in* - *contrahi: parciùs id tamen, ut:* נָאוּוּ *pro* נַאֲווּ *desiderabiles sunt, Cant. 1, v. 10, d. 1. Nomini verò* אֲדוֹנָי & אָדוֹן *satis est retinere - saltem, ut:* לַאדוֹנִי *1. Sam. 25, v. 27, d. 7, pro* לַאֲדוֹנִי *Genes. 40, v. 1. vo c. antepen.)* Ponè eam ex se prognatam Vocalem ipsis -: & ⁚ deinde fit potestas abeundi in Scheva simplex, ut: תַּעֲזוֹב *seu* תַּעְזוֹב: Quanquam ponè præfixionem וכלבה rarissimè allevatur, ut: לַחְמַם *ad incalescendum, pro* לַחֲמַם, *Esa. 47. v. 10, voc. 14.* contrà constanter id fit, si hîc veniant (-: & ⁚) ante Gutturalem quidem Schevatam, ut: מַחְאַךְ *non* מַחַאֲךָ, *complodere te, Ezech. 25, v. 6, voc. 7:* sin ante aliud Scheva simplex; ipsi quoq; pro scriptoris arbitrio aut in suum Scheva simplex liquescunt, aut certè idipsum abjiciunt, ut: תַּעַזְבוּ, ita ut tunc Literæ בגד כפת post immobile Scheva, Lene suum Dages usitatiùs negligant, ad designandam duplicem lectionem: *Potest enim, eadem*

De Scheva composito Chateph-pathach.

חָיָה & הָיָה in Præt: Infin. & Fut: Kal, nec nō in Præt: & Benoni Niphal sub præmissâ Literâ producunt Chirec per Metheg, & sub in sequente Pe-paal servant suum Scheva simplex.

hac jammodò monente Notatiuncula, nullo mendi periculo exarari & תַּעְזְבוּ thazeßú.

X. ־ sub Servili ה ante Gutturalem ubiq; producitur in pathach, ut: הַחִלּוֹתִי *cœpi, 1 Sam: 22, v: 15, vocul: 2, pro* הַחִלּוֹתִי.

De ־: XI. ־ Particulam seu Literam sibi præfixam, loco Scheva punctat per ־ *ut:* וָאֲנִי *1 Reg. 9, v. antep. voc: 1, pro* וְאֲנִי *& navis.*

XII. Sic ־ ante Gutturalem expresso Schevá notatam, communi normâ abit quidem in Camez-chatúph, si videlicet subsequatur בגד כפת: sin minùs; descendit ipsum ־ sub Gutturalem, præmittendo ־ magnum, ut: הָהֲפַךְ & הָחֲתֵל & רָהֲבָם *Iob: 30, v: 15, dictiunc: 1, Ezech: 16, v. 4, d. antepen. Psal. 90, v. 10, d. 10. Sed* מַעֲמָד *1 Reg. 22, v. 35, d. 7.* Rarissimè hîc quoque penes suam Literam manet atq; producitur in Cholem, ut: הִעֲלָה *Iudic. 6, v. 28, d. 16.* תֹּאֲרוֹ *Esa. 52, v. pen. d. 9.*

De Dages. A quo hæ 5. Consonæ abhorrent: Hinc indagessabiles denominatæ.

XIII. Dages Forte sicubi dictis quinq; Literis inserendum venit, coalescit cum antecedente Chirec parvo aut ־ communiter in Zere; cum ־ in ־, (*quanquam post Chirec parvum in Præterito Piel**, & post ־ ubivis frequentiùs absq; compensatione excutitur ex ה ח ע) deniq; plerunq; cum Camez-chatúph aut ־ in ipsum nudum ־ ante ח, utì ante reliquas in Cholem, rarissimè utrobiq; in ו. א tamen leniter tribus, unico ut & ר 13 in locis occurrunt fortiter Dagessatæ; non sine vocularum emphasi: nim: *Genes: 24, v: 25, dict: 4. Lev: 23, 17, 2. Esræ 8, 18, 1. Iob: 33, 20, ult: 1 Sam: 1, 6, 6. & Cap: 10, 29, 6. & C: 17, 25, 4. 2 Reg: 6, 32, 18.*

*Et ad hunc morem Dages Præpositionis מ in insequente י, ut & ferè in Infinit. מִהְיוֹת.

Psal.

Psal:52,5,2. *Prov*:3,8,3. & *Cap*:14,10,3. & *Cap*: 15,1, 2. & *Cap*: 20,22,4. *Cant*:5,2,14. *Ier*. 39,12,9. *Ezech*.16,4,6 & 7.

XIV. ה Radicis quiescens in ֶ, aut accessorium quiescens in ָ, cum Maccaph habent; inprimunt sequenti Dagessabili Literæ Dages Forte, *seu* הָחִיק *id est, arctatorem, ut*: עֹשֶׂה־פְּרִי *q.l. Osehpperi, Genes*.1,12. Idem jus sibi usurpat ה dictiunculæ מַה *Quid, ut*: מַה־טּוֹב *Psal*: 133, 1: nisi quòd ante Indagessabiles nec non sæpe alibi quiescit in ֶ sine sequente Dages, ut: מֶה־חָלֶד *Psal*: 89, 47. מֶה־הָיָה *Exodi* 32, 1. מֶה־קוֹל 1 *Sam*. 4,14. & ante א ה ר tamen usitatiùs in ָ, ut: מָה־אַתֶּם *Iudic*. 18,8. Deniq; & ה quodcunq; quiescens in extremâ Dictionis Vocali, præmisso tono acuto in penultimâ; extra Distinctionem arbitrariè ingerit sequenti Dagessabili Literæ, si syllabarum ibi prima accẽtu quodã sit affecta, Dages Forte, seu אָתֵי מֵרָחִיק *i.e. venientia à longinquo; quòd id ob longiorem accentuum ab invicem distantiam fiat, ut*: הַפְקִידָה בְּךָ *ipsa præfecit tibi*: עֹשֶׂה לָךְ *faciens tibi, Genes*. 31,12.

Christo Gloria.

ARTIFICIUM GEMINUM ANTIQVÆ PURITATIS HEBRÆÆ.

Prius voculas partim plenas partim concisas citra corruptionem significatuum, styli ac sermonis expeditioris gratiâ inseparatè & compendiosè connectit. Cujus rei expositioni hîc adjuncta est genuina separatarum quoque dictionum Hebræarum structura.

Alterum vocibus jam combinatis ac contextis sententias certis Periodis, Colis, Commatis ac Semicommatis ex ACCENTUUM Hebræorum natura & ordine duabus Tabellis proposito accuratè interstinguere ac dispescere docet.

Autore

M. ABRAHAMO GIBELIO
Torgensi.

VVitebergæ.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0045
DFG

CAPUT PRIMUM.

DE COMPENDIOSA PARTICVLARVM *Hebræarum præfixione inſeparatâ.*

STructura vocum Hebræis Separataeſt, alia compendij gratiâ Inſeparata: hæc vel Suffixorum; vel Præfixorum, ſeptem nimirûm Particularum ſive Literarum מ ש ה ו כ ל ב, quarum & punctatio & poteſtas è ſubjunctâ διεξόδῳ apparebit.

Litera בְּ vocabulis præfixa, 1. propriè ſonat Præpoſitionem IN: 2. Quanquam deinde pro varietatis conſtructarum vocularum exigentiâ exponitur Propter ſive Ob, Cum, Inter: 3. Reddit item Ablativum quemlibet inſtrumenti, cauſæ, modi agendi, precij, loci, temporis. Aliquoties verò deſideratur בְּ, præſertim cum eius Ablativus ab Adiectivo dependens in Genitivum vertitur, *ut* יוֹרְדֵי בוֹר *q. d. deſcenſores foveæ, id eſt, deſcendentes in foveam, Pſal.* 143, 7. 4. Superlatiuorum quoq; circumſcriptionem adminiculatur hæc Præpoſitio, quando Subſtantiva Pluralia vel etiam collectiva Adjectivis attexit, *ut* טוֹב בַּאֲנָשִׁים *bonus inter homines, id eſt, optimus hominum*: Quanquam nihil obſtat, quo minùs illa ipſa etiã Subſtantiva in Genitivo adhibeantur, *ut*: טוֹב אֲנָשִׁים *bonus hominum*: vel priore Nomine geminato, טוֹב טוֹבִים *bonus bonorum*, quod aliàs diceretur טוֹב טוֹב *bonus bonus, id eſt, optimus*. 5. Cæterum verbo Infinito † formæ conſtructæ applicata hæc Præpoſitio, convertit id, niſi Nominaliter ſumatur, in Gerundium ſive ſubjunctivum, hoc

Vſus præfix ב ſextuplex.

† Excepto Infinito Pual, quod nunquam præfixionem בכלם ſuſcipit.

modo: בְּרָדְפוֹ *in persequendo, h. e. cũ persequeretur, vel, cum persequetur, aut, dũ persequitur*: Nã cùm alioquin quævis ex Literis בגד כפת nisi geminetur, communiter post scheva suâ naturâ quiescens explicitum requirat Lene Dages, id tamẽ in tertiâ post præfixas Literas negligitur. 6. Den que etiam Pronominibus Affixis connectitur ב hoc pacto: *ut*: בִּי *in me*, בָּנוּ *in nobis*, בְּךָ & *in pausa* בָךְ *in te viro*, בָּךְ *in te fœminâ*, בָּכֶם *in vobis viris*, בָּכֶן *in vobis fœminis*, בּוֹ & בָּמוֹ *in eo*, בָּהּ *in eâ*, בָּהֶם *in eis viris*, בָּהֶן *in eis fœminis*, *rarius* בָּם בָּן.

Regula de præfixis generalis.

Punctatio & potestas præf ה duplex.

I I. Litera ה quando 1. cum subscripto pathach Emphaseos & demonstrationis gratiâ (ferè saltem extra Regimen Genitivi) Participio Nominivé Appellativo aut Proprijs Locorum vel fluminum á fronte præponitur, aut etiam (parcissimè quidem) loco Pronominis Relativi, verbis; imprimere simùl tenetur primæ sui vocabuli Literæ Dages Forte. Literis præterea כלב simul præfigendis suũ cedere solet punctum, *ut*: יוֹם *dies* הַיּוֹם *hic dies*, בְּיוֹם & *Deut.* 6, 24. בְּהַיּוֹם *secundum diem hanc*. 2. Sed ה præfixum cum requirit punctationem - valet Adverbium Num vel Annon. Et hoc posteriùs ה sæpiusculè ἐλλειπθ.

Punctatio præfixi ו triplex ante quodvis dictionis genus

III. ו Conjunctio ET 1. cum scheva simplice præfigitur vocibus à fronte. 2. Quoties alij simplici scheva, nisi hoc sub ו sit, aut alicui ex Literis בומפ præponenda venit, scribitur ו atque instar vocalis Vau schurec enunciatur, sed ante subjunctam Consonantem

tem, eamque, si scheva simplici notata sit, ad sese rapit. Idem tamen ו ante scheva simplex per Metheg produci potest in dictione (maximè monosyllabâ) accentu distinctivo affectâ, ita ut simul monosyllabæ voculæ scheva simplex (parcissimè tamen sub בגד כפת) in convertere arbitrarium sit. *Vt: cum accentu ministro* וּפָקַד, *Item* וּפְקוֹד *uphkód*, *Et cum Distinctivo Accentu* וּפְקוֹד *uphekod*, וְלַמּוֹד *ulamod*. 3. Verùm enimverò quotiescunque immediatè ante Accentus Regij sedem venit, aut immediatè ante Accentus Ministri sedem constituta præcedentem Accentu ministro aut Maccaph aut Rege minore instructam voculam cum suâ copulat; scribi solet וָ, etiam ante פומב. *ut: Genes.* 3, 21. וָרָע, *Et versu eodem* אָכַל וָחַי. Id quod rarissimè aliàs quoq; ante accentum Ministrũ imitatur hæc præfixio, *ut:* וָשֶׁקֶר *Michææ* 2, 11.

Ulteriùs verò Conjunctio Vau insigniens verbum Præteritum, potest idipsum Futuri ratione ac conditione donare: Et tunc plerunque demittit ministrum aut levioris distinctionis Regem accentum penultimæ in Syllabam ultimam: nisi quod Conjugatio Kal Ordinis 5, omnis item Persona prima Pluralis accentum constanter penes penultimam reservant, *Vt:* וְאָכַלְתָּ *Et comedes Genes.* 3, 18. Vicissim, præfixa verbo Futuro; potest ipsum cõvertere in Præteritum: sed tunc 1. Vocalem pathach sibi postulat, ac sequenti Literæ importat Dages, quanquam hoc ex ubique ferè amittitur

Præfixi ו usus specialis ante verborum Præterita.

Præfixi ו usus specialis ante verborum Futura.

titur vel sine compensatione vel cum compensatione per Metheg, ut: וַיְדַבֵּר & *locutus est*. 2. Ultimæ dehinc syllabæ Chirec magnum transformat in Zere: 3. Insuper, nisi Futuri Personæ Literâ א incho etur vel terminetur; solet ministeraut minoris distinctionis accentus ex syllabæ extremæ sede Etymologicâ transferri ad Vocalem immediatè præcedentem magnam, sed ita ut ultimæ syllabæ punctum si sit Zere in Segol; si Vau Cholem vel Schurec, corripias in Camezchatuph, ac Futuro quarti ordinis utrobiq; subGutturali aut ante Indagessabilem, potiùs in ־, *ut*: וַיִּפְקֹד & *visitavit*, וַיִּפָּקֵד & *visitatus est*. *Ordine* 4. וַיִּסַּר & *recessit, propter* ר, *Alioquin* וַיִּמַּת & *in pausâ* וַיָּמָת, *ex* יָמוּת, & *mortuus est*. וַיִּמְצָא & *inventus est, propter* א. Ordine denique Quinto mavult conversivum Vau formam verborum Quiescentium ה decurtatam, *ut*; וַיִּגֶל & *revelavit*.

usus præf. כְּ quadruplex.

IV. Litera כְּ præfixa vocibus (quanquam interdum eleganter supprimitur) similitudinis nota est, Et 1. redditur Sicut, Tanquam, κατὰ sive secundum. 2. Adaptata Numeralibus Nominibus, valet Præpositionem Circiter. 3 Quando geminata in unâ sententiâ collationem duarum rerũ instituit, aut alioquin correspondente vocula כֵּן; reddit correlativa veluti, Sic, sive ante verba, Ut, Ut, hoc est, postquam, protinus. 4. Infinitivo deniq; constructæ formæ præmissa, cogit id, nisi Nominaliter sumatur, exponere in subjunctivo: *hoc pacto* כפקוד:

: כִּפְקוֹד *secundum visitare, id est, cum visitaret, vel etiam, dum visitat.*

V. Litera לְ vocibus præfixa adminiculatur, 1. redditionem motus adversùm aliquid, 2. Item finis vel effectus 3. interdum Apud seu Iuxta, 4. secundũ seu quantum ad, 5 aut quasi in defensionem & auxilium interpretari oportet. 6. Est prætereà Articulus Casus Dativi. 7. Cæterùm Formæ verbi Infiniti constructæ tantùm admovetur, eiq; nisi Nominaliter ponatur, vim Gerundij Modivè Subjunctivi, parcissimè Imperativi aut Futuri impertit, aut certè ipsum Infinitum alij verbo, à quo regitur, applicat, quanquã in hoc postremo usu ל haud rarò amittitur, *ut* לִפְקוֹד. 8. Affixa Pronomina ל admittit hoc modo: לִי לָנוּ† לְךָ לָךְ לָכֶם לָכֶן לוֹ לָמוֹלָהּ לָהֶם לָהֶן *mihi, nobis, tibi &c.* Denique non prætereundum, ל arbitrariè ante tonum acutum, extra Nominis Participijvé constructam Formam; at ante ־ : Literas etiam כ ו ב constanter per ־ insigniri. *ut*: לָבֵן *& in constructione* לְבֶן *filio.* לָדָמִי *silentio.* Sic וָדָמִי *& silentium;*

Usus præf. ל. ctuplex.

† Et in pausa לָךְ.

Regula de punctatione de præfixorum וכלב generalis.

VI. Litera מ cum substrato Chirec parvo, primæ vocularum, quibus præfigitur, Literæ imprimere simul tenetur dages Forte: nisi quod ante י & in aliis quibusdam paucissimis simplex Chirec habet, suppresso plerunque sequente scheva sub י *ut*: מִבּוֹר *è fossa.* מֵעֶבֶד *è servo, propter indagessabilem* מִידֵי *è manibus, Sic* מִחוּט *è filo.* Quanquam eodẽ significatu integrũ מִן seu quod rarissimum est, מִנִּי sive מִנֵּי præmitti separatè potest, Efferunt enim

hæ

hæ Particulæ in collatione. 1. Præpositionem Præ, 2. & Comparativum quidem subjunctæ Adjectivis, ut: טוֹב מֵרֵעֵהוּ *bonus præ proximo suo, id est, melior proximo suo.* 3. Alioquin Præpositionem Ex seu è medio sive A; quanquam per ipsas Ablativus Verborum Passivorum immediatè agens, designari nō potest. 4. Ac præmisso ל exponuntur Inde usque ex. 5. Cum verbo quoquè Infinito Constructæ Formæ jungere licet מ, & nisi id nominaliter ponatur, redditur hæc Vt ne, perinde ut & ad Infinitorū imitationem interdum ante Nomina eundem usum sortitur. 6. Denique cum Pronominibus Affixis dicūtur מִמֶּנִּי † מִמֶּנּוּ מִמֵּךְ מִמֵּךְ מִכֶּם מִכֶּן מִמֶּנּוּ מִמֶּנָּה מֵהֶם מֵהֶן *Ex me, Ex nobis, &c.*

† Seu rarius מִנִּי *sive* מִנִּי

VII. שׁ aut, quod infrequentius est, שׁ importat primæ vocabuli Literæ, cui præfigitur, Dages: Ante Indagessabiles verò vel simpliciter שׁ vel, quod rarius, שׁ usu venit. Est autem 1. propriè Pronomen Relativum Qui Quæ &c. utriusque generis & numeri. Nec minùs aliud demonstrativum quoq; Pronomen præcedentis correlati Generi, Numero ac Personæ correspondens, post se simul plecnasticè trahit. Haud perperam tamen tunc שׁ amittitur, aut subjunctum Pronomen, aut etiam utrunque. 2. Reddere porrò potest Conjunctionem Quòd. 3. &, si verbum regat Futuro, Conjunctionem Vt. 4. Postremò præmitti alicubi videas alias particulas seu separaras seu inseparatas, & cum בְּ exponi Propterea quòd, cum לְ Vt, cum כְּ quādo, cum מ

Vsus præf. שׁ quadruplex.

ante

ante Verbum Postquam, & sequente Futuro, Quám vt: Cum præmissa Dictiunculâ עַד Donec.

CAPUT SECUNDUM.

DE COMPENDIOSA PRONOMINVM & Literarum inseparatarum suffixione ad calcem NOMINVM Hebr.

Est illa vel Literæ ה sive Localis sive Paragogicæ, vel Pronominum corruptorum. Utraque nunc in VERBIS, nunc in NOMINUM ac PARTICIPIORUM PARTICULARUMQVE Formatione attenditur: Ea verò tam Etymologica quàm Syntactica (*utraq; enim eâdẽ pertractione unâ eádemq; operâ comprehendi poterit*) in duplici versatur genere. Prius accessorias duntaxat Vocabulorum terminationes immutat, punctis præcedentibus sartis tectis: Idq; tùm in Adjectivis Nominibus ac Participiis tùm in substantivis usu venit, Vt: 1. Adjectivum seu Participium Masculino Singulari sit נָדָּה *motans*; *sive Nominaliter, præsertim in Participijs Absolutis & Passivis, & substantivè etiam, q. d. agitator: parcius Neutro Genere, aut abstractè agitatio. Sicut contrà Abstracta pro Concretis, maximè collectivis* τάσεως *gratiâ usurpari queunt.*

Applicata Pronominũ suffixione Participiis & Nomini-

minibus Appellativis, dicitur: נַפְשִׁי *motans me*; *vel agitator meus, ut tunc Affixum Pronominis Possessivi rationem sortiatur.*

Generalis Observatio de י Parag: Sing. Masculeorum.

Quanquam י Paragogicum & hîc & in sequentium Declinationum speciebus eodem cum Pronomine modo Masculeis singularibus adhæret. *Porrò* נַפְשֵׁנוּ *motans nos*, נַפְשְׁךָ *te virum*, נַפְשֵׁךְ *te fœminam*, נַפְשְׁכֶם *vos viros*, נַפְשְׁכֶן *vos fœm.* נַפְשׁוֹ *motans eum sive jammodò nominatum sive mox nominandum: vel etiam reciprocè, motor suus: seu rarissimè motor alicuius, indefinitè: Qualis usus Tertiæ Personæ Affixorum aliàs quoq; competere potest. Sic* cum Fœmin. נַפְשָׁהּ Sed ה Locale reijcit

Generalis observatio de ה Parag. Sing. Masculeorum.

tonum acutum in penultimam syllabam Formæ Etymologicæ aut constructæ Masculeæ, tam hîc quam in sequentium Declinationum speciebus, ut: מִדְבָּרָה יְהוּדָה *in desertum Iudææ*. Sic צֹרָה *Tyrum, rariùs Tyri in loco*: Motus tamen ad locum ubique etiam fine ה finali significari potest, aut per אֶל Præpositionẽ vel similem ut: אֶל נִינְוֵה *in Ninivèh, Ionæ* 1, 2. Deniq; cum Tertiis Pluralibus Affixis dicitur in Masc. נַפְשָׁם, in Fœm: נַפְשָׁן, & rariùs: נַפְשָׁהֶם נַפְשָׁהֶן. Cum Activis tamen Participiis, rarissimè quidem etiam cum Nominibus, junguntur insuper hæc Pronomina נִי & הוּ & הָ, ut: נַפְשִׁי נַפְשֵׁהוּ נַפְשָׁהּ *motans me, eum, eam.*

Pluraliter נַפְשִׁים. Porrò ubicunq; Participia aut Nomina subsequens Substantivum regunt Genitivo; vel Genitivi loco totam sententiam, ubi videlicet expressè sequitur Pronomen אֲשֶׁר aut subintelligitur: solent aliquam terminationis eiusq; punctorum mutationem

Notatio.

pati,

pati, ut: h. l. נַפְּיִ: *Tametsi alicubi statum Regiminis pro Absoluto sive Etymologico anomalos adhiberi videas, præsertim sequente Præpositione, qua absente posset substantivum subnexū in Genitivo gubernari, ut:* הָרֵי בִּגְלְבֹּעַ *montes in Gilboa, id est, montes Gilboæ, 2. Sam. 1, 21.* Cum Pronominibus Affixis dicitur in Plurali, נַפְּיִי *motantes me,* נַפְּיֵנוּ *nos,* נַפְּיִךָ *te virum,* נַפְּיֵךְ *seu rariùs* נַפְּיְכִי *te fœm:* נַפְּיֵכֶם *vos viros,* נַפְּיֵכֶן *vos fœm:* נַפְּיוֹ *& rariùs* נַפָּיו *seu* נַפְּיֵמוֹ *eum,* נַפְּיָהּ *eam,* נַפְּיֵהֶם *eos,* נַפְּיֵהֶן *& rariùs* נַפְּיֵהֶנָּה *eas.*

Hinc Fœminino singulari נַפָּה. Rarissimè quædam in ת desinunt ut: זִמְרַת Exodi 15, 3. Nam his duobus servilibus Literis ה post ר, & ת in vocabulorū fine Fœminea internoscuntur à Masculeis: nisi quòd pauca alia etiã veniunt vel utroq; genere simul; vel Fœmineo saltem, maximè Nomina membrorū in animantibus, binorū præsertim, omnia certè mulierū & officiorum muliebrium ac propria Locorum: sicut contrà montium, fluviorum & mensium propria ferè in genus masculeum cadunt. *Exponitur autem Fœm.* נַפָּה *agitans vel agitatrix, vel etiam sæpiusculè abstractè agitatio, ut: Esa. 30, 28. quin etiã nihil vetat, quin Fœminea absolutè posita Neutri generis vim induant.* Porrò in Regimine Genitivi hîc dicitur נַפַּת. Cum Pronomine primæ personæ singularis נַפָּתִי: nam י Paragogicum & hîc & in sequentium Declinationum speciebus retroagit tonum acutum in Fœminei singularis penultimam, ut: רַבָּתִי *Thren. 1, 1.* Cum reliquis: נַפָּתֵנוּ נַפָּתְךָ נַפָּתֵךְ נַפָּתְכֶם כֶּן נַפָּתָו נַפָּתָהּ. Aliter cum ה Locali aut

Regula de Nominum Generibus interno, scendis.

Generalis observatio de י Paragog. Sing. Fœmineorum.

Generalis observatio de ה Parag. Sing. Fæmineorum.

Paragogico, Nam & hîc & in sequentium Declinationum speciebus reijcit tonum acutum in syllabam Fæminei singularis penultimam, ut: יְשׁוּעָתָה *salus, Psal.* 3, 3. מָרָתָה *in locum Marah Exodi* 15, 23. etiã in Regimine cum ה Locali: רַבַּתּ גִּלְעָד *in Rabbath Gileadis.* Deniq; cum personis tertijs Pluralibus dicitur נַפְשָׁתָם *seu rarissimè* נַפְשָׁתֵהֶם הֵן:

Pluraliter Etymologicè & Constructè נַפְשׁוֹת. Cum Pronominibus: נַפְשֹׁתַי *motantes me*, תֵּינוּ *nos*, תֵּיךָ *te virũ*, תַּיִךְ *& rariùs te fœm.* תֵּיכִי תֵּיכֶם *vos viros*, תֵּיכֶן *vos fœminas*, תֵּיו & rariùs תָּיו seu תֵּימוֹ *eum*, תֵּיהָ *eam*, תֵּיהֶם & rariùs תָּם *eos*, תֵּיהֶן & rariùs תֵּיהֶנָּה seu תָּן *eas*. Sed ה Locale in Pluralibus retinet Formam Etymologicam, ut: בַּשְׁדִּימָה *in Chaldæam.*

Adhuc de Adiectivis. Simili deinde modo & Substantiva Nomina inclinantur, ut גִּבּוֹר *heros*, מְכוֹנָה *basis &c.* Ubiq; enim &hîc & insequentibus Substãtiva Masculeæ Formæ Masculeorum; Fæmineæ Fæmineorum Adiectivorum Formas imitari sunt judicanda; nisi quòd ו, anomalos fit quibusdã in Nominibus substantivis, ut Pluralis terminatio Masculeorum ac Fæmineorũ invicem permutetur, aut utraque simul servetur; aut etiam ut Nomen singulare Plurali suo destituatur in usu, & contrà. 2. Nomina propria non solent recipere formam Regiminis, multo minùs Pronominum Affixionem. 3. Insuper Dualem quoque Numerum formant quædã Substantiva res naturà a tea ut cogitatione binas significantia, mutato in יִם Iod Affixo ex Numero Singulari

Enumeratio istorum irregularium Nominum relinquitur Lexicographiæ.

gulari, parcissimè ex Plurali, ut: רֶגֶל *pes. Cum affixo* רַגְלִי *Dualiter* רַגְלַיִם. *Item* שָׁנָה *annus, Cum Affixo* שְׁנָתִי, *Dualiter* שְׁנָתַיִם. *At* דֶּרֶךְ *via, Pluraliter cum affixo* דְּרָכַי, *ex quo Duale* דְּרָכַיִם *bivium. Sic* לוּחוֹתַי *tabulæ meæ, Vnde* לוּחוֹתַיִם *duæ tabulæ: ac si construatur Plurali Adiectivo vel verbo, potest interdum exponi de multis binis tabulis.* In Regimine Genitivi terminantur Dualia per ֵי ad imitationem Numeri Pluralis: assumtis eadem lege Affixis Pronominibus; & ה Locali, ut: יְרוּשָׁלַיְמָה *ex* יְרוּשָׁלַיִם, *Hierosolymam.*

De altero Formationis Nominum ac Participiorum genere, in quo punctis insuper, quæ terminationem accessoriam antecedunt, mutatio quædam accidit.

I. Masculea singularia punctum penultimum ־ magnum ac in Participiis Zere quoque, ut & in Nominali Formâ שֵׁכָר, in progressu formationis ubique allevant in scheva: *nisi quòd ־ & ־ si ex Dages parvaq; vocali conflata sint ante Indagessabiles, regulariter nec hîc nec alibi mutari posse existimanda sunt.* Paradigmatis loco sit בָּרוּךְ benedictus: In regimine Genitivi בְּרוּךְ, Cum affixis בְּרוּכִי כֵּנוּ &c. *qualibet* πτώσει *& hîc & in sequẽtibus suas sibi in paradigmate* נָף *assignatas suffixiones atq; inibi tributos significãdi modos assumẽte.* Adeoq; ־ hîc ubique in scheva corripitur: Secùs tamen in Fæm. Sing. Benoni Passivi ex Ordine 4. ut; נְבוֹנָה & נָבוֹנֶת.

De variatione ־ magni.

Notatio generalis de Dages implicito.

Notatio generalis.

II. Nomina punctata per ־ ultimum in Masculeâ, vel penultimũ in Fæmineâ Singulari Formâ immediatè aut

Literâ א subsequente, aut præeunte Dages Forti sive explicito sive subintellecto †: variant id ־ hoc modo: ut: רַגָּז pavidus: In Regim: רַגַּז, nisi quòd in א desinentia, in Constructione sine Affixo, servant ־, ut: מוֹצָא. Cum Affixis רַגָּזִי רַגָּזְךָ רַגָּזְכֶם כֶּן &c. *Nam 4. Affixa gravia* כֶּם כֶּן *&* הֶם הֶן *ubicunq; ferè subnectuntur, retinent formam Regiminis Masculei, nec non deinde Fæminei, si desijt in* ־ַת. Pluraliter רַגָּזִים רַגָּזֵי זַי זֶיךָ זֵיכֶם &c. Fæmin. Singul. רַגָּזָה רַגָּזַת זָתִי זָתְךָ זַתְכֶם. Plural. רַגָּזוֹת רַגְּזוֹת תַּי: sed quæ tertiam Radicalem א habent, servant hîc quandoque ־, ut: מוֹצָאוֹתָיו Micheæ 5, 2. sicut contrâ in Regim: Plural. Mascul. & Sing. Fæm. ־ quandoq; in scheva allevatum videas ut: מַתְּנַת.

† *Vt* חָרָשׁ *pro* חַרָשׁ propter indagessabilem.

Notatio.

III. Nomina Fæminina Formæ perfectæ (rarissimè quædam imperfectæ) finita per geminum ־ vel ־ in singulari, & simul per præformatũ מ vel ת à capite insignita: flectuntur hoc pacto: ut: מַמְלָכָה regnum: In Regim: מַמְלֶכֶת, quanquam eadem forma sæpiusculè Etymologica est. Cum Affixis מַמְלַכְתִּי תְּךָ. Plur. מַמְלָכוֹת לְכוֹת לְכוֹתַי.

IV. Reliqua omnia cùm Participia tum Nomina, punctata per ־ ultimum in Masculeâ, vel penultimum in Fæmineâ Singulari Formâ; variant id quoque. *Nisi quòd ־, ut & ־, Masculearum formarum ultima & Fæminearum penultima vocalis in Ord. 4. & hîc & alibi perpetuò sibi constat.* Variationem ostendit Paradigma אַכְזָר זַר זָרִי זַרְכֶם &c. ante א tamen in Constructione sine affixo, perstat ־, ut: נִמְצָא. Pluraliter אַכְזָרִים זְרֵי זָרַי זְרֵיכֶם. rarò Plu-

Notatio generalis de ordine 4.

Plurale in Regimine retinet ־, ut תּוֹשָׁבֵי 1. Reg. 17, 1. Fœm. Singul. אַכְזָרָה זְרַת זְרָתִי. Plural. אַכְזָרוֹת זְרוֹת זְרוֹתַי. Secùs fit formatio Fæm. Sing. Participiorum, ut: נִפְקָדָה & נִפְקֶדֶת. In Regim: נִפְקֶדֶת. Cum affixis נִפְקַדְתִּי תְּךָ. Et Ordine 5. propter א, ut: נִמְצָאָה & נִמְצֵאת. In Regim: נִמְצֵאת. Cum Affixis נִמְצֵאתִי תְּךָ.

V. Participia & Nomina gerentia in Masculeæ singularis Formæ syllabâ ultimâ vocalem Zere, præeunte ־ magno; sic flectuntur, ut: זָקֵן senex. In Regim: זְקַן: ante א tamen in Regimine sine affixis, & in paucis alijs constructis manet Zere. Cum affixis זְקֵנוֹ. Plu. זְקֵנִים זִקְנֵי זְקֵנַי: quanquam interdum hîc ·· etiam servatur, ut: שִׂמְחֵי & שְׂמֵחֵי. Fæm. Sing. זְקֵנָה נַת נָתִי. Plu. זְקֵנוֹת זִקְנוֹת נוֹתַי. De variatione Zere in specie.

VI. Sed præeunte Dages Forti sive explicito sive suppresso, aut in Participijs Cholem, nec non in Formâ Benoni מַעְזֵר, intorquent Zere hoc pacto, ut: עִקֵּשׁ perversus. In Regim: עִקֵּשׁ. Cum affixis עִקְּשִׁי עִקְּשֶׁךָ עִקְּשֵׁךְ עִקְּשְׁכֶם. Plural. עִקְּשִׁים שֵׁי שַׁי. Fæm. Sing. עִקְּשָׁה שַׁת שָׁתִי. Plu. עִקְּשׁוֹת &c. Aliter in Fæm. Sing. habent Participia, ut: בּוֹקְדָה & בּוֹקֶדֶת. In Regim. בּוֹקֶדֶת. Cum Affixis בּוֹקַדְתִּי. Et ordine 5. propter א, ut: מוֹצְאָה & מוֹצֵאת. In Regim: מוֹצֵאת. Cum Affixis מוֹצֵאתִי.

VII. Cætera omnia gerentia ·· ultimæ in Masculeâ, vel penultimæ in Fæminea singulari Formâ Syllabæ, (demtâ Formâ כְּאֵב quæ ·· suum constanter retinet) variant id hac ratione, ut: מַתְבֵּן paleæ. In Regim. מַתְבֵּן. Cum Affixis מַתְבְּנִי בֶּנְךָ בְּנֵךְ בֶּנְכֶם

Plur.

Plur. מַתְבֵּנִים בְּנֵי בֵּנַי. Fæminina (ut: מַכְשֵׁלָה) mutant ·· instar זְקֵנָה: nisi quod Nomina, quæ ו ante ·· habent, hîc omnia in Formis Constructis, ut & nonnulla ubique in Masculino crescentibus motionibus, Zere allevant in scheva.

De variatione Chirec magni.

VIII. Participia, quæ in Syllabâ postremâ Chirec magnum gerunt, ipsum in Fæmineo singulari, demto ordine 4, ita inflectunt, ut: מַפְקִידָה & מַפְקֶדֶת. In Regim. מַפְקֶדֶת, rarissimè מַפְקִידַת. Cum affixis מַפְקַדְתִּי. Aliter in Ord. 5. propter א. ut: מַמְצִיאָה & מַמְצֵאת. In Regim. מַמְצֵאת. Cum affixis מַמְצֵאתִי.

De Sægol ultimo aut huius vice posito pathach.

IX. Nomina quinq; aut sex punctorum, ut: סֵפֶר כֶּסֶל, nec non Formæ מֵצַח aut זֶרַע aut פַּחַד, observant analogiã subjunctæ formationis. In Regim. enim punctationẽ nõ mutant. Sed cum Affixis כִּסְלָהּ כִּסְלִי. Sed cum ה Locali aut Paragogico à forma גֶּזֶר est גְּזֵרָה: & sub aut ante Gutturalem per pathach, ut אַרְצָה. A formâ קֶדֶם verò קֶדְמָה. Plur. כְּסָלִים כִּסְלֵי כְּסָלַי כִּסְלֵיכֶם. Forma Fæminea quoties hinc descendit, ita inflectitur, ut: כִּסְלָה כִּסְלַת כִּסְלָתִי. Plur. כְּסָלוֹת כִּסְלוֹת כִּסְלוֹתַי.

† ב sine Dages. Nam Dages Lene Tertiæ Radicalis post scheva mutum in Constructis Participiis Nominibusve usitatiùs dissimulatur ante terminationẽ ת & י & וֹת.

X. Sic & Nomina Masculeæ formæ חֹרֶב vel נֹגַהּ in Regim: non mutantur. At cum Affixis, חָרְבִּי חָרְבְּךָ חָרְבָּהּ. Secùs cum ה Locali, ut: גֹּרְנָה, & media Gutturali, אֹהֱלָה. Plur. חָרָבִים חָרְבִי † חָרָבַי. Rariùs ־ָ: productũ hìc videas in magnũ. Fæminea quoties hinc cadunt, ita formãtur, ut: חָרְבָּה חָרְבַת בָּתִי. Plur. חֳרָבוֹת הָרְבוֹת בוֹתַי.

XI. Item Nomina Fæmineæ formæ in ת finitæ, præmisso

misso gemino segol vel gemino pathach propter Gutturalem, aut segol cum Cholem. Ut: Forma גְּבֶרֶת perstat in Regimine. Cum Affixis גְּבִרְתִּי, quanquam hîc pro Chirec parvo ante Gutturalem est pathah: Plural. גְּבָרוֹת גִּבְרוֹת וֹתַי. Aliter Forma Dagessata. אִגֶּרֶת אִגֶּרֶת אִגַּרְתִּי. Plur. אִגְּרוֹת &c. Sed Forma כֻּתּוֹנֶת כֻּתֹּנֶת כֻּתַּנְתִּי. Plur. כֻּתָּנוֹת. In Regim, כֻּתְּנוֹת. Cum Affixis כֻּתָּנוֹתַי.

De Nominibus cadentibus in ת.

XII. Secùs item præeunte Chirec magno aut וּ. Ut: מַלְכוּת מַלְכוּת מַלְכוּתִי תְּכֶם†. Plur. מַלְכֻיּוֹת &c. Sed Fæminina Adiectiva id וֹת. desinentia habent Formam Masculeam per י, ut: תַּחְתִּי תַּחְתִּי תַּחְתִּיִּי. Plur. תַּחְתִּיִּים & תַּחְתִּיִּים. In Regim: תַּחְתִּיֵּי. Cum Affixis תַּחְתִּיָּי. Fæm. תַּחְתִּית & תַּחְתִּיָּה. In Regim: תַּחְתִּית. Cum affixis תַּחְתִּיתִי. Plur. תַּחְתִּיּוֹת &c. Aliter Substantiva, ut: מַשְׂכִּית מַשְׂכִּית מַשְׂכִּיתִי. Plur. מַשְׂכִּיּוֹת &c.

† Rariùs תֵּיכֶם ac si plurale esset.

XIII. A Radicibus Ordinis 4. descendit Masculea Forma תַּיִשׁ תֵּישׁ תֵּישִׁי תֵּישָׁה. Secùs cum ה Paragogico aut Locali, ut: לַיְלָה בַּיְתָה. Sed in Reg: בֵּיתָה. Plur. תְּיָשִׁים תֵּישֵׁי תֵּישַׁי. Item Forma אָוֶן אוֹן אוֹנִי אוֹנָהּ. Secùs cum ה Paragogico aut Locali, ut: מָוְתָה. Plur. אוֹנִים אוֹנֵי אוֹנַי.

Speciatim de ord. 4.

XIV. Nomina & Participia Ordinis quinti, & septimi etiam, diversimodè inclinabis pro diversitate subjunctarum formarum, ut: Forma חֳלִי manet in Regimine. Cum Affixis verò חָלְיִי יִנּוּיְךָ יֵךְ יְכֶם יְכֶן יוֹ יָמוֹ חָלְיָהּ חֳלִיהֶם הֶן. Plural. חֳלָיִים חָלְיֵי חֳלָיַי. Alia Forma est כְּלִי כְּלִי כִּלְיִי כִּלְיֵנוּ יְךָ יֵךְ יְכֶם יְכֶן יוֹ יָמוֹ יָהּ כְּלִיהֶם הֶן: Anomalωs pro Chirec hîc est י, ut: כֶּלְיִי &c. regulariter

De ordine 5. & 7.

quidem sub Gutturali, ut: עֶדְיִן ex עֲדִי Plural. כֵּלִים כְּלִי כֵּלַי. Sed desinentia in ה præcedente Segol, ipsum sic variat, ut: מִקְנֶה מִקְנֵה נִי נֵנוּ נְךָ נֵךְ נֵכֶם נֵכֶן נֵהוּ † נָמוֹ נֶהָ נֵהֶם נֵהֶן Plur. מִקְנִים מִקְנֵי מִקְנַי. Fæm. מִקְנָה, quod præter terminationem nihil variat. Aliter Forma קָנֶה, ut: קָנֶה קָנִי נֵנוּ קָנְךָ נֵךְ קְנֵכֶם כֶּן קָנֵהוּ * נָמוֹ נֶהָ קְנֵהֶם קְנֵהֶן: Plu. קָנִים קְנֵי קָנַי. Fæm. קָנָה קְנַת קְנָתִי. Plur. קָנוֹת קְנוֹת קְנוֹתַי. Quam Declinationem imitatur eiusdem Ordinis Forma דָּג. ut דָּג דַּג דָּגִי דָּגְךָ דָּגֵךְ דַּגְכֶם דַּגְכֶן דָּגוֹ דָּגָהּ דָּגָם דָּגָן: Plur. דָּגִים דְּגֵי דָּגַי. Fæm. דָּגָה דְּגַת דְּגָתִי. Plur. דָּגוֹת דְּגוֹתַי. Aliter denique Forma נֵכֶה. ut: נֵכֶה נְכֵה נֵכִי נֵכֵנוּ נֵכְךָ נְכֵכֶם כֶּן נֵכֵהוּ נֵכָמוֹ נֵכֶהָ נְכֵהֶם הֶן. Plur. נֵכִים נְכֵי נֵכַי. Fæm. נֵכָה נְכַת נְכָתִי. Plur. נְכוֹת נְכוֹת נְכוֹתַי. Quam Declinationem imitatur eodem Ordine, & item Tertio, Forma זֵר זֵר זֵרוֹ. Plur. זֵרִים זְרֵי זֵרַי. Fæminea hinc ita inclinarentur, ut: שֵׁנָה שְׁנַת שְׁנָתִי. Plur. שֵׁנוֹת שְׁנוֹת שְׁנוֹתַי.

† Rariss: נוֹ.

* Rariss: קָנוֹ.

De ordine 6. & 8.

XV. Ordine sexto Imperfectæ formæ, Nomina item Ordinis octavi, si insigniunt in Numero Masc. Sing. syllabam ultimam per ⁓ – ·· aut Cholem; accedentibus ad Tertiam Radicalem Literis afformativis & affixis, ipsam dagessant, antecedens insimùl ⁓ corripiendo in –, ·· in Chirec parvum, Cholem in Kibbuts seu Camezchatuph, similiter finale ⁓ in – in Regimine quoque, præmisso ⁓ huiusmodi Nominum usquequaque sarto tecto: Id quod declarabunt Paradigmata, ut: סָב vel סַב. In Regim. סַב. Cum Affix. סַבִּי סַבְּךָ

סבך

סַבֵּךְ סַבְּכֶם. Plural. סַבִּים סַבֵּי סַבַּי. Fæmin. סַבָּה סַבַּת סַבָּתִי. Plur. סַבּוֹת &c. Sic מָגֵן מָגֵן מָגִנִּי. Plur. מָגִנִּים מָגִנֵּי מָגִנַּי. Fæm. esset מָגִנָּה מָגִנַּת מָגִנָּתִי. At מָעֹז מָעֹז מָעֻזִּי. Plural. מָעֻזִּים מָעֻזֵּי מָעֻזַּי. Fæm. esset מָעֻזָּה מָעֻזַּת מָעֻזָּתִי Plur. מָעֻזּוֹת &c.

CAPUT TERTIUM.

CONTINENS TABULAM DE compendiosâ Pronominum & Literarum inseparatarum suffixione ad calcem VERBORUM Hebræorum.

Verba Hebr. Activa possunt Pronominum Accusativos, quos regunt, sibi subnectere, hoc pacto, in PRÆTERITI KAL Tertiâ Sing. Masculeâ, Ordine Verborum primo, ut: פְּקָדַנִי † visitavit me, פְּקָדָנוּ visitavit nos, פְּקָדְךָ seu פְּקָדֶךָ visitavit te virum, פְּקָדֵךְ te fæminam, פְּקַדְכֶם vos viros, פְּקַדְכֶן vos fæminas, פְּקָדוֹ seu דָהוֹ eum, דָהּ eam, דָם eos, דָן eas. Hunc imitantur Ordo 2 & 3 in toto præterito. Sed Ord: 4, בָּנַנִי בָּנָנוּ בָּנְךָ &c. *ascitis videlicet reliquis quoque Pronominibus, & servato* ־ *sub primâ.* Ord. 5, à מָצָא est מְצָאַנִי אָנוּ אֲךָ אַךְ אֵךְ אֲכֶם כֶן מְצָאוֹ

† Secùs דְּבֵקַנִי Sed de formâ Præteriti per ֵ & וֹ expediit Regula in Etymolog.

Sed à גָּלָה est גָּלַנִי גָּלָנוּ גָּלְךָ &c. Ord. 6. סַבַּנִי סַבָּנוּ סַבְּךָ &c. *Cæterum Pronomen* כָּה *ubiq; suum* ה *usitatiùs dissimulat. Sic pro Affixo* ךָ *ubivis surrogare licebit* כִי. *Sicuti* נָה *pro* ן. *Et* כֶּנָה *pro* כֶּן. *Et* ה *pro* וֹ, *Nam* וֹ *Pronomen Consonans est quiescens in Cholem. Denique potest nuspiam non Pronomen* ם *post* ־ *aut* ־ *assumere* וֹ *paragogicum &c. sed propriè unà cum vi ac naturâ Numeri Singularis.*

Notiones generales de Pron:

Tertiâ Sing. Fæ: Ord. 1. ut: פְּקָדַתְנִי דַּתְנוּ דַתְךָ דָתֶךְ דַתְכֶם כֶּן. פְּקָדַתְהוּ sive דַּתּוּ eũ, דָּתָהּ seu דַּתָּה eam, דָּתַם eos, דָּתַן eas. Ord: 4, בָּנַתְנִי בָּנַתְנוּ. Ord. 5, מְצָאַתְנִי. Sed גָּלַתְנִי. Ord. 6, סַבַּתְנִי.

Tertiâ Plur: Ord. 1, ut: פְּקָדוּנִי דוּנוּ דוּךָ דוּךְ דוּכֶם דוּכֶן דוּהוּ דוּהָ דוּם דוּן. Ord. 4, בָּנוּנִי. Ord. 5, מְצָאוּנִי. Sed גָּלוּנִי. Ord. 6, סַבּוּנִי &c *Quater hîc* א *etiam legitur affixum Paragogicè, ut:* הָלְכוּא *Iosuæ* 10.

Secundâ Sing. Masculeâ Ord. 1, פְּקַדְתַּנִי תָּנוּ. Sic תּוֹ sive תָּהוֹ eum, תָּהּ eam. (*Aliud est,* פָּקַדְתָּה, *Solet enim in quovis Præterito terminatio* תָּ, *suum* ה *usitatiùs occulere. Sicut contrà Imperativorum & Futurorum terminatio* נָה *id usitatiùs exprimit.*) תָּם eos, תָּן eas. *Porrò Pronominum secundæ Personæ affixionem Secunda Persona in verbis non recipit, sicut nec Prima Primæ: Talem enim actionis reciprocationem in ipsum agentem, apud Hebræos non Pronominum adiectio, sed vel vox Passiva vel quarta Coniugatio reddere solet.* Sic Secundâ Sing. Fæm: פְּקַדְתִּינִי תִּינוּ תִּיהוּ תִּיהָ תִּים תִּין. Secundâ Plurali tàm Masculeâ quàm Fæminea dicetur, פְּקַדְתּוּנִי תּוּנוּ תּוּהוּ תּוּהָ תּוּם תּוּן. Ac Primâ Sing: פְּקַדְתִּיךָ תִּךְ תִּיכֶם כֶּן, Sic תִּיו sive תִּיהוּ eum, & תִּיהָ תִּים תִּין. Primâ Plur. פְּקַדְנוּךָ נוּךְ נוּכֶם כֶּן

Notatio.

Notatio.

נהו

נוּהוּ נוּהָ נוּם נוּן. Ita Ord. 4, בַּנְתַּנִי בַּנְתִּינִי בַּנְתּוּנִי בַּנְתִּיךָ בַּנְנוּךָ &c. *qualibet Personâ & hîc & alibi suas sibi ordine Verborum primo assignatas suffixiones assumente.* Sic & Ord. 5. מְצָאתַנִי מְצָאתִינִי מְצָאתוּנִי מְצָאתִיךָ מְצָאנוּךָ. Sed גְּלִיתַנִי גְּלִיתִינִי גְּלִיתוּנִי גְּלִיתִיךָ גְּלִינוּךָ. Ord. 6, סַבּוֹתַנִי סַבּוֹתִינִי סַבּוֹתוּנִי סַבּוֹתִיךָ סַבּוֹנוּךָ.

Notatio generalis.

MODO INFINITO subnexa Pronomina nunc agentis nunc patientis partes explere possunt, ut hîc Ord: 1. in verbis per ו constructè punctatis, * פָּקְדִי seu פָּקְדֵנִי visitare me, דֵנוּ nos, פָּקְדְךָ seu פָּקָדְךָ te virum, פָּקְדֵךְ te fæm: פָּקְדְכֶם seu פָּקָדְכֶם vos viros, פָּקְדְכֶן seu פָּקָדְכֶן vos fæm. פָּקְדוֹ sive דֵהוּ דֵנְהוּ דֵנּוּ eum, פָּקְדָהּ seu דֶהָ דֶנְהָ דֶנָּה eam, פָּקְדָם eos, דָן eas. Secùs in verbis, quæ in Infinitivo Constructo nunquam ו recipiunt, ut: שִׁכְבִי בֵנוּ שִׁכְבְךָ & שְׁכַבְךָ at שִׁכְבֵךְ, sic שִׁכְבְכֶם כֶן & שְׁכַבְכֶם כֶן, & שִׁכְבוֹ &c. Ord. 2, טַלְתִּי תֵּנִי תֵּנוּ תְּךָ תֵּךְ &c. & ultimâ Radicis Gutturali גַּעְתִּי &c. Ord. 3, לַדְתִּי תֵּנִי &c. & ultimâ Radicis Gutturali דַּעְתִּי &c. Ord. 4, בִּינִי † בִּינֵנִי Ord. 5. מָצְאִי seu מְצֹאתִי אֹתְךָ. sed גְּלוֹתִי וֹתְךָ. Ord. 6, סֻבִּי סֻבְּךָ.

* Iod Affixũ Pronomen & hîc & alibi Consonans est quiescens in Chirec.

† De verbis quæ in his Temporibus ו loco Chirec magni reponunt, in Etymologiâ commonefactum est.

IMPERATIVVM, Secundâ Sing: Masculeâ, Ut: Ord. 1, à verbis per ו punctatis, פָּקְדֵנִי דֵנוּ, sic פָּקְדֵהוּ sive דֵנוּ דֵנְהוּ eum, דֶהָ דֶהָ דֶנְהָ דֶנָּה eam, דֵם eos, דֵן. Et secunda sing. Fæmineâ, ut: פִּקְדִינִי דִיהוּ דִיהָ דִים דִין Secunda Plurali tum Masculea tum Fæminea, ut: פִּקְדוּנִי דוּנוּ דוּהוּדוּהָ דוּם דוּן: *Nam Imperativi & Futuri Personæ in* נָה *exeuntes, assumtis Pronominibus semper cum sui quæq;*

Temporis Secundâ Plurali Masculeâ coincidunt, idq; in singulis Ordinibus ac Coniugationum vocibus. Ita Ord. 2, טָלַנִי טָלְנִי &c. Ord. 3. לָרַנִי לָדְנִי טָלוּנִי. Sed quæ in his tribus verborum ordinibus pathach sub secundâ Radicali gerebant, continuant sub eâdem hîc & in Futuro constanter magnũ, hoc pacto, ut: בְּחָרַנִי בְּחָרְנִי &c. Sic גָּעַנִי גָּעְנִי &c. Porrò Ord. 4, בִּינַנִי בִּינְנִי. Ord. 5, מָצָאַנִי מְצָאְנִי. At גָּלַנִי גָּלְנִי. Ord. 6, סָבַנִי סָבְנִי.

FUTURUM, Primâ Singulari, ut Ord. 1, אֶפְקֹדְךָ אֶפְקָדְךָ קָדְרוּ קָדְרוּ רָנְחוּ רָנְחוּ רָנְנוּ רָנְנוּ הָמָּה הָמָּה רָנְנָה רָנְנָה הֵם הֵן:

Et prima Plur. נִפְקֹדְךָ נִפְקָדְךָ &c. *cum reliquis quoque Pronominibus, uti modò Singulari competebant.* At Secundâ Sing. Masculeâ, ut: תִּפְקֹדְנִי תִּפְקָדְנִי רָנְנוּ רָנְנוּ רָנְחוּ רָנְחוּ רָנְנוּ רָנְנוּ הָמָּה הָמָּה רָנְנָה רָנְנָה הֵם הֵן:

Secundâ Sing. Fæm: תִּפְקֹדִינִי תִּפְקָדִינִי רִיחוּ רִיחוּ רִיחָה רִיחָה הֵם הֵן:

Secundâ Masc. Plurali, nec non 2. ac 3. Fæm. Plur. תִּפְקְדוּנִי תִּפְקָדוּנִי &c. Tertiâ Sing. Masc. יִפְקֹדְנִי יִפְקָדְנִי קָדְרוּ קָדְרוּ רָנְחוּ רָנְחוּ רָנְנוּ רָנְנוּ הָמָּה הָמָּה רָנְנָה רָנְנָה הֵם הֵן:

Tertiâ Sing. Fæm. תִּפְקֹדְנִי תִּפְקָדְנִי &c. ut modò. Tertiâ Plur. Masc.: יִפְקְדוּנִי יִפְקָדוּנִי רוּחַ רוּחַ רוּחָם רוּחָן רוּחוּ רוּחוּ רוּחָם רוּחָן

Notatio. *Possunt Futuri Personæ in י. vel ו cadentes, tale ן etiam paragogicè asciscere in omnibus Ordinibus ac Coniugationũ vocibus: & postmodum insuper Pronomina affixa attexere, ut:* יִפְקְדוּנָנִי רוּנָנִי רוּנָךְ רוּנָהוּ רוּנָהּ.

Ad

Ad eundē modū Ord. 2. אֶטָּלְךָ אֶטְּלֵךְ אֶטָּלְכֶם כֶּן אֶטְּלֵהוּ &c. Ita נִטָּלְךָ נִטְּלֵךְ &c. Ord. 3, אֵלֶדְךָ אֵלְדֵךְ &c. At אֹכֶלְךָ אֹכְלֵךְ &c. Ord. 4, אֲבִינְךָ נֵךְ. Ita נְבִינְךָ &c. Ord. 5, אֶמְצָאֲךָ אֵךְ אֲכֶם אֲכֶן אֵהוּ &c. *in omnibus Futuri Personis sub Radicali mediâ servato Camez magno.* Sed אֶגְלְךָ אֶגְלֵךְ &c. Sic 2 Sing. Fæm, תִּגְלִינִי לִינוּ &c. Ord. 6, אֲסֻבְּךָ בֵּךְ &c. ita 2. Sing. Fæm. תְּסֻבִּינִי בִּינוּ &c. *Nam ubiq; iudicium de reliquis Futuri Personis facilè ex harum analogiâ cuivis per se patet.*

CONIVGATIONIS PIEL PRÆTERITO, ut:

Ord. 1, Tertiâ Sin. M. פִּקְדַנִי קִדַנוּ קֶדְךָ קְדֵךְ פִּקְדְכֶם כֶּן קְדוֹ &c. Sic in reliquis Præteriti Personis, פִּקְדַתְנִי פִּקְדוּנִי פִּקַדְתַּנִי תִּינִי תּוּנִי תִּיךָ נוּךָ &c. *Nam in hac & in sequentibus Coniugationum vocibus Verborum Personæ sive πτώσεις applicant sibi easdem, quas in Kal habuerunt, Pronominum suffixiones cum suis quasq; proprijs proximè præmissis punctis.* Notatio.

Ord. 5, מִצְאַנִי צְאָנוּ צַאֲךָ צְאֵךְ מִצַּאֲכֶם כֶּן צְאוֹ &c. Sic מִצְאַתְנִי אוּנִי מִצְאַתַנִי תִּינִי &c. Sed גִּלַּנִי גִּלַּתְנִי גִּלּוּנִי גִּלִּיתַנִי גִּלִּיתִינִי &c.

Quemadmodum cæterorum Ordinum analogia in toto Piel ad hos reducenda sit, in Etymologiâ expeditum fuit.

INFINITO, ut: Ord. 1, פַּקְדִי דֵנוּ קֶדְךָ קְדֵךְ קֶדְכֶם כֶּן קְדוֹ &c. Ord. 5, מַצְאִי צַאֲךָ צְאֵךְ &c. sive מַצֹּאתִי תֵּנוּ אֹתְךָ תֵּךְ. Sed גַּלּוֹתִי וֹתְךָ תֵּךְ.

IMPERATIVO, ut: Ord. 1, פַּקְדֵנִי דִינִי דוּנִי &c. Ord. 5, מַצְאֵנִי אִינִי אוּנִי. Sed גַּלֵּנִי גַּלִּינִי גַּלּוּנִי.

FUTURO, ut: Ord. 1, ut: אֲפַקֶּדְךָ קְדֵךְ &c. Sic נְפַקֶּדְךָ תְּפַקְדֵנִי תְּפַקְדִינִי תְּפַקְדוּנִי יְפַקְדֵנִי תְּפַקְדֵנִי יְפַקְדוּנִי: Ord. 5, אֲמַצַּאֲךָ נְמַצַּאֲךָ תְּמַצְאֵנִי תְּמַצְאִינִי &c. Sed אֲגַלְּךָ נְגַלְּךָ תְּגַלֵּנִי תְּגַלִּינִי &c.

CON-

Ut: Ord. 1, הִפְקִידַנִי דַּתְנִי דוּנִי הִפְקַדְתַּנִי תִּינִי תּוּנִי תִּיךָ נוּךָ.
Sic Ord. 2, הִטִּילַנִי &c. Ord. 3, הוֹלִידַנִי &c.
Ord. 4, הֲבִינַנִי נַתְנִי נוּנִי, Ita הֲבִנְתַּנִי seu הֲבִנוֹתַנִי seu הֲבִינוֹתַנִי &c. Ord. 5, הִמְצִיאַנִי אָנוּ אֲךָ אֵךְ אֲכֶם &c.
Ita, הִמְצִיאַתְנִי אוּנִי הִמְצֵאתַנִי &c. Sed הִגְלַנִי הִגְלַתְנִי הִגְלוּנִי.
Ord. 6. הֲסִבַּנִי הֲסִבַּתְנִי.

† Quanquam ו Paragogicum eodem modo adhæret in hoc Infinito.

INFINITO, ut: Ord; 1, הַפְקִידִי † רֵנִי רֵנוּ רְךָ &c.
Ord. 2, הַטִּילִי Ord. 3, הוֹלִידִי. Ord. 4, הֲבִינִי נֵנִי.
Ord. 5, הַמְצִיאִי sive הַמְצֹאתִי. Sed הַגְלוֹתִי. Ord. 6, הֲסִבִּי.

IMPERATIVO, ut: Ord. 1, הַפְקִידֵנִי דִינִי דוּנִי &c.
Ord. 2, הַטִּילֵנִי &c. Ord. 3, הוֹלִידֵנִי. Ord. 4, הֲבִינֵינִי.
Ord. 5, הַמְצִיאֵנִי. At הַגְלֵנִי הַגְלִינִי. Ord. 6, הֲסִבֵּנִי.

FUTURO, ut: Ord. 1, אַפְקִידְךָ נַפְקִידְךָ תַּפְקִידֵנִי תַּפְקִידִינִי תַּפְקִידוּנִי יַפְקִידֵנִי יַפְקִידוּנִי:
Ord. 2, אַטִּילְךָ. Ord. 3, אוֹלִידְךָ. Ord. 4, אֲבִינְךָ נְבִינְךָ.
Ord. 5, אַמְצִיאֲךָ אֵךְ. At אַגְלְךָ לְךָ. Et Ord. 6, אַסִּבְּךָ נְסִבְּךָ.

EX PASSIVIS vocibus sola NIPHAL affixiones recipit in Infinito Constructo, ut: Ord. 1,
הִפָּקְדִי קֻדֵנוּ קֶדְךָ קְדֵךְ קֶדְכֶם כֶּן קְדוֹ דָהּ דָם דָן:
Sic Ord. 2, הִנָּטְלִי. Ord. 3, הִוָּלְדִי. Ord. 4, הִבּוֹנִי וֹנְךָ.
Ord. 5, הִמָּצְאִי צְאֵנוּ צַאֲךָ צְאֵךְ &c. sive הִמָּצֹאתִי sive הִמָּצְאֹתִי.
At הִגָּלוֹתִי. Ord. 6, הִסֻּבִּי בְּךָ.

De Litera ה Verbis Infinitivis, Imperativis & Futuris paragogicè adhærente.

פָּקְדָה est Forma Paragogica pro פְּקוֹד Infiniti Constructi

structi & Imperativi KAL. Sic שִׁכְבָה pro שִׁכַּב, Nec non בִּינָה seu בִּינָה, Et שׁוּבָה seu שׁוּבָה. Sic מִצְאָה סַבָּה. Ita & Futuri Prima Paragogen ה admittit: אֶפְקְדָה נִפְקְדָה אֶטְלָה נִטְלָה אֵלְדָה נֵלְדָה אָבִינָה נָבִינָה אַשּׁוּאָה נָשׁוּבָה אֶמְצְבָה נִמְצְאָה אָסֹבָּה נָסֹבָּה. Itē Infiniti Constructi nec nō Imperativi Secundæ Masculeæ, ac Primæ Futuri reliquarum Coniugationum Paragogicam Formam indicant sequentes Paradigmatum terminationes;

In Piel quidem קְדָה & צְאָה. Sed in Hiphil קִידָה טִילָה לִידָה בִּינָה צִיאָה. Et ord. 6, הֲסִבָּה אֲסִבָּה נְסִבָּה. Et in Passivo Niphal, קְדָה טְלָה לְדָה וֹנָה צְאָה, & Ord. 6, הִסֻּבָּה אֶסַּבָּה נַסַּבָּה. Sic in Pual Futuro קְדָה צְאָה. & in Hophal Futuro קְדָה טְלָה לְדָה בְּנָה צְאָה סַבָּה.

Hucusq; de Formationibus Verborum Syntacticis.

PARTICULARUM (quæ Hebræis tertiam constituunt dictionum speciem) Pronominum videlicet ac Syncategorematum Formationē quod attinet, sunt ex ijs aliæ perpetuò separatæ: harum enumeratio earundemq; propriæ ac peculiaris potestatis & usûs expositio relinquitur Lexicographis. Reliquæ verò possunt assumere Pronomina affixa, planè ad modum Formarū Nominalium vel Pluralium vel Singularium vel utrarumq; simùl, vel etiam rarissimè Verbalium. Anomaliæ autem quibusque Particulis peculiares, quæ paucæ sunt, committuntur usui ac Lexicographiæ. *Sequentibus duobus Syntacticis Capitibus distinctè subiungentur SEPARATAE Hebræorum structuræ membra.*

CAPUT QVARTUM.

CONTINENS STRUCTURÆ SEPAtæ partem priorem, nimirùm Accidentium in dictionum Separatarum Constructione Convenientiam & Disconvenientiam.

Conveniunt *cũ Substantivis aut horũ vicẽ subeuntibus Adiectivis* 1, in Casu *Substantiva de eâdem re vel per Appositionẽ citra ullum Coniunctionis vinculum vel Verbo Substantivo sive apertè sive occultè intermediante combinata, ut:* אִישׁ אֶת־יְהוָה virum Iehovam, Gen. 4, 1. *Quanquam Substantivum unum idemq; eodem casu ingeminatum aut τάσιν Hebræis alioquin etiam in ingeminationibus familiarem, aut certè distributionem notat;* ut 2. Reg. 11, 14, קֶשֶׁר קֶשֶׁר conjuratio, conjuratio, id est, certissima & pestilentissima conjuratio. *At* אִישׁ אִישׁ vir vir, id est, singuli viri, seu quicunque. Deinde in Numero *quoq; & Genere propinquiùs correspondentia Adiectiva sive Participia sive Nomina sive Pronomina: sed ita ut Adiectiva Nomina aut Participia suis hîc Substantivis non soleant præmitti, nisi intercedat verbum Substantivum sive expressum, sive quod frequentiùs fit maximè im Tempore Præterito & Præsenti, suppressum, aut etiam per Pronominis Demonstrativi integri ac incorrupti insertionem compensatum.* ut: Oseæ 5, 1, רֶשֶׁת פְּרוּשָׂה rete expansum, Sed Prov. 1, 17, מְזוֹרָה רֶשֶׁת expansum rete scil. est עַם קָשֶׁה הוּא gens dura ipsa, id est, gens dura est. Atq; Iere. 7, 20. אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת furor meus & ira mea effusa, ubi cum propiore tantũ convenit.

3. in

3 in Personis insuper, *Verba tertiæ quidem Personæ cum Nominativis, secundæ cum Vocativis & Pronominibus secundæ bisue adnexo etiam Nominativo alio, primæ item cum Pronominibus primæ adiunctoq; Nominativo sive explicitis sive subintellectis*, ut Prov. 8, 1, חָכְמָה תִּקְרָא Sapientia vocabit.

Deinde vero Disconvenientia *committitur* 1, in Numero *per Syllepsin Numerorũ aut Casuum, aut per Prolepsin Numerorum, aut etiam ut Adiectivum verbum Singulare respondeat Substantivo Plurali partitivè accipiendo; aut contrà per Synthesin Plurale Singulari ob hanc ipsam constructionem collectivè sumendo, (cum aliàs etiam Enallage Hebraismo tritissima Numerum Singularem pro Plurali collectivè adhibeat) præsertim Patronymico aut Nomini alicuius maiorum Proprio, quod in S. Lingua ubivis satis crebrò vicem Patronymici aut Gentilis Pluralis explere videbis, nonnunquam etiam unici saltem ex posteris individui.* Prov. 10, 20, & 21, חָכְמוֹת תִּקְרָא sapientiæ (in Plurali) vocat, in publico scil. & propatulo, id est, singula Dei verba sunt in propatulo & aprico posita; Distributionem enim importat Disconvenientia. Contrà Iobi 1, 14, הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת vacca erant arantes, id est, armenta vaccarum & boum arabant. Item יִשְׂרָאֵל יִכְלוּ Israël vicerunt, hoc est, Israêlitæ. At Psal. 7, 1, Proprium Nomẽ avi Æthiopũ כּוּשׁ accipitur simpliciter pro Æthiope unico. Sicut Ezech. 37, 24. & Cap. 34, 23. דָּוִד pro Messiâ.

2 Dissonantia fit in Genere quoq; *per Syllepsin, ut videlicet duobus simul vel pluribus Substantivis rerum sive animatarum sive inanimatarum quocunq; Genere quocunq; Numero con-*

stitutis Adiectivum vel Verbum Plurale in Genere Masculo respondeat: aut per Synthesin, ut Adiectivum vel vel Verbum Masculeum Substantivo unico Fæmineo applicetur, cum primis intensionis quidem & continuationis; aut contrà, sæpiusculè ironiæ & vituperationis significandæ gratiâ, 2. Reg. 3, 26, הַמִּלְחָמָה חָזַק prælium invaluit vehementer, pro אִישׁ הַמִּלְחָמָה vir belli seu miles. Sic Psal. 42, ver. 2, תַּעֲרֹג אַיָּל desiderat cervus, pro נֶפֶשׁ אַיָּל anima cervi. *Aut hîc etiam simùl incidente* discrepantia Numeri, ut: קֶשֶׁת חַתִּים arcus (in singul.) fracti (in Plurali) id est, arcuũ tota armatura comminuta in minutissima fragmenta, 1. Sam. 2, 4. *Porrò etiam verbo vel toti sententiæ respondet Pronomen Demonstrativum Fæmineum seu Neutrum*, ut: Gen. 15, Credidit, וַתַּחְשְׁבֶהָ & reputavit id.

3 Discrepantia fit in Personis, *per Personarum Syllepsin aut Prolepsin: Quanquam etiam aliàs Personarum subita permutatio Hebræis sermonem inconditum non gignit, ut:* Psal. 91, 9, Tu Iehova spes mea es, Altissimum posuisti refugium tuum: Quod Latinis auribus reddere oporteret, Iehova spes tua est, altissimum posuisti refugium tuum. Sic Esa. 42, 24, peccavimus ei & noluerunt audire, pro, & noluimus.

CAPUT QVINTUM,

Continens structuræ separatæ partem alterã, videlicet Rectionem Obliquorum Casuum & Verborum Infinitorum.

1. *Adiectiva laudem, copiam, desiderium, similitudinem, notitiã, memoriam, metum, aut contrà designantia, regunt immediatè subiunctum substantivũ in* Genitivo, ut: שְׂבַע יָמִים satur dierũ.

Simi-

Similiter à Substantivo Adiuncti gubernatur in Genitivo Substantivum subiecti absolutè sive etiam (quod Hebraismo peculiare) Passivè ac de obiecto adhibitū: Itē Substantivum possessionis: aut quod loco Denominativorum Adiectivorum (quib. S. Lingua plerunq; destituitur) notat materiam, formam vel circumstantiam aliquam, ut: בְּעַל אָוֶן factū iniquitatis, i.e. factū iniquū. Aut ordine universo מִבְחַר קְבֻרֵינוּ electio sepulchrorum nostrorū, id est, electissima sepulchra nostra. *Quanquā alicubi Genitivus per antecedens vel consequens Pronomen affixum repetitur:* hoc quidē modo יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ Domino in cœlo sedes eius, id est, in cœlo sedes Domini. *Et Genitivus possessionis sæpe circūscribitur per Dativū, Relativo simùl Pronomine sive expresso sive suppresso, verbo certè substātivo possessivo ubiq; subintellecto, ut:* בֶּן אֲשֶׁר לוֹ filius qui ipsi sc. est, id est, filius eius. 2 Dativus *sicubi poscitur, nuspiā nō effertur per præfixionē* ל. *Interdum verò Dativus Pronominis voculis pleonasticè ferè appēditur, ut: Gen. 12, 1.* 3 Accusativū *Syntacticæ Synecdoches aut cognatæ quidē significationis recipiunt Intransitiva, disjunctioris insuper significationis vel unicum vel geminum Activa, & alterutrum ex gemino Activorum Accusativo etiā Passiva seu Verba seu Participia seu (infrequentiùs quidē) Nomina Verbalia Activa: Idq; sive expressè mediante, quæ nunquam non Accusativi Articulus est, Particulâ* אֵת, *sive eâ ipsâ alicubi suppressâ, ubiq; certè in alterutro ex Accusativo gemino, ut:* Esa. 13, 19, מַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם subversio Dei urbē Sodomorū, id est, subversio divina urbis Sodomorum. *Quin etiam* Accusativum *disjunctioris significationis per Articulum* אֵת *si habent verba vel Participia Activa, rariùs quidem;*

sin Neutra *aut etiam* Absolutæ *significationis* Nomina, *plerunq;* *notatur repræsentatio quasi quædam, certè imitatio.* ut: Genes. 5, 22, וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים Et ambulavit Henoch DEUM, id est, Divinâ vixit vitam, *Si passiva eum habent, nisi Impersonaliter sumũtur, indicatur actio intensissima,* ut: נִשְׁבַּרְתִּי confractus sum cor eorum, id est, defatigatus sum confringendo cor eorum, Ezech. 6, 9. *Deniq; subintellectũ quoq; verbum Inquam vel Dico, sæpiusculè* Accusativũ *regit, non sine emphasi, ut:* Nehem. 9, 34. & 2. Reg. 6, 5. & 1. Sam. 17, 34.

4 Ablativus *nunquam sine Præpositione sive expressâ sive subauditâ usu venit.*

Deniq; Tempus Infinitum 1 *Formâ Etymologicâ (rarissimè constructâ) intendendæ significationis ergò suæ saltem quodq; Radicis aut certè cognatæ Tempori Præterito quidem & Futuro præmittitur; Imperativo verò & Participijs subiungitur: quin Præterito etiam aut Futuro, præsertim per Vau conversionis insignitis aut intercedente aliquâ* Particulâ *subiungi alicubi videas,* Ioelis 2, 26. וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל & comedetis comedendo. Amos 3, 5, הֲלָכוֹד לֹא יִלְכֹּד capiendo non capiet, id est, nullatenùs capiet. *Extra hos casus Forma Etymologica aut usurpatur instar Nominis Masculei,* ut: Prov. 25, penult. אָכוֹל comedere multum favi, non bonum est: Quo pertinet illud Esa. 42, 24, לֹא אָבוּ בַחֲלוֹךְ noluerunt ambulare. I em בְּהַשְׁקֵט Esa. 30, 15. *aut mutuatur, in narrationib. maximè,* **vim Personæ, Generis, Numeri, Temporis à Verbo correspondente, (vel subiuncto vel anteeunte) ac simùl rei continuitatem quandam notat,*

* Maximè etiam præeunte alio Infinito Etymologico; ut: Ioelis 2, 26, & & comedetis comedendo, & satis capiendo, id est, & satiabimini.

notat, ut: Gen. 8, 5, וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר & aquæ erant, fluere & decrescere, id est, fluebāt & decrescebant. Sic apud Ieremiam, הָלוֹךְ וְאַמְרָה abi & dic: † *Aut denique sæpissimè conditionaliter ponitur, subiuncto Vau sive copulativo sive conversivo adminiculante* ἀποδόσει, ut: Prov. 25, 3 & 4. חֲגוֹ סִיגִים si abstergas scorias, aut Imperativè, absterge; וְיֵצֵא prodit tunc vas aurifabro. Deinde Tempus Infinitum *in Formâ Syntacticâ regitur à Nomine aut diversæ Radicis Verbo Participióve aut ab anteeunte Particulâ seu separatâ seu inseparatâ, aut denique instar Nominis Masculei adhibetur, sive cum præfixione sive sine eâ*, ut: Gen. 3, 6. נֶחְמָד לְהַשְׂכִּיל desiderabilis ad erudiendū. מֵאֵן בְּרוֹחַ & usitatiùs לִבְרוֹחַ renuit fugere לְבִלְתִּי רוֹם utne exaltet, Deuter. 17, 20. At 1. Sam. 15, 22, שְׁמוֹעַ וְלַהַקְשִׁיב Nominaliter, Audire, id est, obedientia, & attendere, id est, attentio. Reliqua quæ sunt Syntaxeos Inseparatæ, relinquūtur iudicāda ex structura Latinorū.

† Et in forma constructa, Iere. 17, 17. הֱיוֹת afferas.

CAPUT ULTIMUM,
CONTINENS RATIONEM INterstinguendi orationis sententias ex ACCENTUUM Hebr. naturâ & ordine.

ACCENTUS Hebræis sunt apices, qui in dictionum Syllabis non tonū modò Prosodicum, sed præter Græcorum ac Latinorum morem quandam etiam Euphoniæ, cumprimis verò certā sermonis interstinguēdi & continuandi ratione adminiculantur. Ex quā ipsi officiorum suorum disparitate & classem & nomencla-

tionem

tionem triplicem sunt sortiti. Cùm enim vocalarũ syllabis in formationibus Etymologicis & Syntacticis inter enunciandum acutum tonum impertiat Accentuũ propriè unus saltem; *Grammaticus* ille quidem; reliqui, qui ornatum addere dicuntur, quanquam diversimodè, partim *Rhetorici* appellari consuevere; partim *Musici*, eò quòd horum ordo, dum in contextu Sacro ubique vice Accentûs Grammatici extrusi acuit ultimas penultimásve Dictionum Syllabas, quandã simùl Musici modulaminis rationem continere vulgò Iudaicâ superstitione habetur. Suntq; ex his alij Reges sive distinctivi, alij Ministri sive continuativi. De Regibus in genere 1. tenendum, quod ipsi incidentes in Vocalem Pathach aut Segol, * mutent ea in Camez magnum: Zeré verò ultimæ aut, sequente scheva muto vel Dages Forti, penultimæ Verborum Syllabæ transforment in Pathach; nisi à Segól vel Zeré finalibus aliqua hæreat Littera quiescens, ut: חָסַר pro חָסֶר. 2. Incidentes in Verbi terminationem sive propriam sive Paragogicam ה vel ן, vel ו, reducunt schevâ immediatè præcedens in vocalem ex quâ in Conjugatione Temporis allevabatur, ad eamq; vocalem ascendunt, quæ si Pathach fuerit, ipsam insuper in ־ magnum vertunt, quin Dages quoque Forte sequenti Literæ Euphoniæ gratiâ quandoque imprimentes, *ut*: יִפְקְדוּ *pro* יִפְקֹדוּ *ab* אֶפְקֹד. *Sic* יִפְקְדֶן: nam ן Paragogicum acutum ubiq; penes se servat. 3 Consimiliter Schevá ante Affixum ךָ aut in Formâ verbali אֶתִּי vel

* Demtis Pronominibus Affixis.

vel יְהִי aut Nominali לְחִי vel עֲדִי commutant cum Segol; sed in Forma Nominali חֲלִי Chatephcametz cum ו, & ad id Segol vel ו migrant, insuper dages Forte euphoniæ ergò Pronomini ךָ quandoq; importantes, ut: אֶהִי pro אֶהִי ero. Sic זִבְחֶךָ vel זִבְחֶךָ pro זִבְחֲךָ sacrificium tuum. Et חֹלִי pro חֲלִי Deut. 7,15. Dictas itaque punctorum metamorphoseis universas sive Pausas † Reges maiores admodum frequentant, Minores eas ferè negligunt. Duos enim in hos ordines Accentûs Reges sunt distributi. Porrò ex Maiorib. primus Accentus Silluc (ut בְּ) claudit cum subnexo Sophpasuc seu gemino crasso puncto Periodum sive פְּסִיק versiculum, (ut: בְּ). Deinde reliqui Maiores & Minores Periodum Colis, Commatibus & Semicommatibus opplent: alio tamen ordine in Prosâ, alio in oratione ligatâ trium Librorum אֱמֶת, Iobi †, Proverbiorum & Psalmorum. *Vtriusq; generis ordinem regularem distinctè nobis exhibebit sequens Tabella gemina.* Numerantur autem *reliqui Prosaici Reges Maiores* sex: Athnach, ut אֵד vapor. Segoltha, ut אֵד. Schalscheleth cum virgulâ Pesíc, ut אֵד׳. Rebía, ut אֵד. Zakephkatón, ut אֵד. Zakephgadól, ut אֵד. *Minores* novem: Geresch, ut אֵד & & Geraschím, geminatâ nimirùm virgulâ, ut אֵד. Telischa, ut וְהָאֵד vehaéd. Pazerkatón, ut אֵד, & geminatè Pazergadól, ut אֵד, seu Karneparáh, ut אֵד. Paschtha, ut אֵד. Ietib, ut הָאֵד. Zarka, ut אֵד. Tiphcha, ut אֵד. Thebír, ut אֵד. Pesic ut אֵד׳, ac cum ministro Munach ante Rebía vocatur Legarme ut אֵד׳. *Metrici Reges Maiores*, præter Silluc sunt quinque: Athnach, ut אֵד Mercha com-

† Quas rarissimè quidē Ministri etiam imitantur, ferê cum sequitur Monosyllabum Rege notatum, ut, Psal. 4,3.

† à Versu 2. Capitis: 3. usque ad ver. 7. cap. 42.

situm, ut וְהָאָר Pazer, ut אָר Rebia simplex, ut אָר. Rebia compositum, ut וְהָאָר Minores tres; Zarka Rex, ut אָר. Tiphcha anterius, ut וְהָאָר vehaéd. Pesic, cui ubivis tri-plici venire licet formâ, vel cum schalscheleth, ut אָר, vel cũ Kadma, ut אָר, vel demiq; cũ Mahpach, ut אָר.

Adhuc de Regibus. Cæterùm de *Ministris* Accentibus in genere], sciendum: Si quis ex illis in Dictionis vocaliũ ultimâ & quidẽ immediatè vel ante voculã Syllabà primâ acutã, vel etiam ante voculam suâ naturâ monosyllabam (quantumlibet interdum servili Literâ prænotatam) locum suum sortitur; solet * transferri ad vocaliũ penultimam, si hæc syllabam cum consonâ suâ citra sequentis mobilis Literæ adminiculum absolvat: sin minùs; solet minister abijci & dictio copulari sequenti per Rhetoricum Maccaph, ut *Psal.* 2, 4, יִלְעַג־לָמוֹ *illudet ei, pro* יִלְעַג. Insuper, alterutrũ si fit, corripitur in anteriore Dictione ante scheva seu proprium seu vicarium finale, ־ magnũ quidẽ in ־ Zere verò in Segol, Vaucholem aut Schurec in Camezchatúph: ac Futuro quarti Ordinis sub Gutturali, aut ante Resch, in ־ potiùs, quin perpetuo plane in ־ in aliis quoque Ordinibus ante finalem Gutturalem schevatã, *ut:* יוֹם ex יַסֵּב־הַיּוֹם *& Monosyllabo* יוֹם. *Item* לְצַחֵק בְּנוֹ *pro* לְצַחֵק *Gen.* 39, 14. *Sic Deut.* 24, 8. הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־ *pro* הִשָּׁמֶר, *ubi quidem vocula* בְּנֶגַע *acutum deinde ex syllabâ suâ primâ abiecit propter sequens Maccaph. At Psalm.* 2, 2, נוֹסְדוּ יָחַד *servat* ד *ultimum, quia non sequitur scheva finale.* Per Metheg tamen retinentur Imperfectæ Formæ in se Mono-

* Quanquam in Ord. 5. Personâ גָּלוּ ultimatiùs manet in ultimâ, ad differentiã Ordinis 4.

Literæ בגדכפר post scheva, quod in hoc casu post magnas vo-

Monosyllabæ Ordinis 4, nec non terminatio servilis וֹת Pluralium vel Infinitivorum, Forma item Benoni Kal Masc. Sing. trium priorum ordinũ, aut sicubi aliàs etiam libet magnã hîc vocalem retinere per Metheg, *ut: Psal.94. ver.9.* יֹצֵר עַיִן *formans oculum.* 2. Ministri + in Dictionibus finali scheva carentibus constituti impediunt regulariter in subsequẽtis voculæ Literâ initiali בגד כפת Lene Dages, ut הָיְתָה תֹהוּ *Gen.* 1, 2.

cales, & hic etiam post ן, redditur immobile nunquam ו Dages lene recipiunt.

+ Et ad horũ imitatione etiam Rhetoricus Maccaph.

3. Denique verò dicti sunt Ministri, eò quòd Regũ quasi prodromi suam illis operam navent totam præcurrendo, ut cæteras voculas distinctivis Accentibus immunes ad suarum quasque distinctionum septa cogant, & ad Reges continuâ usquè serie deducant: aliter tamen in Prosâ, aliter in oratione ligatâ trium librorum אֹמֹת. *Vtriusque generis ordinem reglarem distinctè nobis exhibebit sequens Tabella gemina* Cæterùm *Ministri Prosaici* erunt octo: Munach, ut אֶד. Galgal seu Ierach benjomó, ut אֵד. Darga, ut אֵד. Mercha simplex, ut אֵד. Mercha duplex, ut אֵד. Mahpach, ut אֵד. Kadma, ut אֵד. Talsa, ut אֵד. *Ministri Carminici* septem: Munach inferior, ut אֵד. Munach superior, ut אֵד. Galgal seu Ierach benjomó, ut אֵד. Mercha simplex, ut אֵד. Mahpach, ut אֵד. Zarka, ut אֵד. Tiphcha minister, ut אֵד

Porrò ad sequentis utriusq; Tabellæ Analogiã si quid in nonnullis Editionibus Biblicis discrepare videbitur, exigendum & revocandum erit. Nisi quod alicubi summo consensu in emendatissimis etiam Codicibus nonnulli Accentûs κατ' ἀνωμαλίαν repetuntur, omittũtur, transponuntur, aut in unam voculam vel monosyllabam contrahuntur, aut in Prosâ extra ordinem etiam inseruntur, aut planè permutantur. Sic & haud raro anomalia contingit in vi distinguendi.

Tabella ostendens regularem Hebræorũ Accen oratione ordi

Si versiculi prolixitas postulat, ante Periodum possunt præmitti duo COLA, in Dictione cuiusque membri ultima hoc ordine:

בֹּ בֶ בֶ: a בֹּ aut rariſ; pro hoc בֹּ.

Similiter ante Periodum & Colon quodvis possunt præmitti COMMATA, hoc ordine:

בֹּ בֹּ בֶ: (aut בֹּ בֹּ)
בֹּ בֹּ בֶ (aut בֹּ בֹּ)
בֹּ בֹּ בֹּ.

Ante Periodum, Cola & Commata licet prætermittere SEMICOMMATA, hoc ordine:

בֹּ בֹּ b בֹּ בֹּ
בֹּ בֹּ c בֹּ בֹּ בֹּ
בֹּ בֹּ d בֹּ בֹּ בֹּ e
בֶ: aut בֶ בֶ בֶ בֶ בֹּ בֹּ בֹּ.

Sciendum deniq;, quod Accentus Pesic cum Ministro quocunq;, quem à sequente suo Rege vult dirimere (id quod potissimũ in Dictionibus geminatis committitur) Distinctionẽ cõstituat Semicommaticã. Hoc si efficit cum בֶ ante בֹּ, vocatur Legarme.

a *Qui Accentus perpetuò Elemento vocabuli incumbit ultimo: nisi quòd in penacutis aut post pathach ascititiũ quandoq; geminatur, ut:* חָסֶד.

b *Qui Accentus perpetuò primam voculæ Literã occupat, etiam cum acuit ultimã ut:* וְהָאֵר.

c *Qui accentus ultimam semper Vocabuli Literam vel vocalem pungit: nisi quòd in penacutis & post pathach ascititiũ geminatur, ut:* חָסֶד. *Sic* רוּחַ. *Atq; pro eo (rarius quidem) in primâ Dictionis Syllabâ adhibetur letib* בֶ *nisi tamen aliud Semicõma antecedat, ut:* הָאֵר.

d *Qui Accentus cùm Elemẽto semper incumbat ultimo, in penacutis tamẽ aut post pathach ascititiũ duplicari potest, ut:* חָסֶד

e *Pro quo, rarissimè quidem, hîc & ante Silluc vel Athnach, surrogatur figura Pazergadol, ut* אֵר, *seu Karneparáh, ut:* אֵר.

tuũ PROSAICORUM in distinguendâ & continuandâ nem & cohærentiam.

Immediatè ante Periodum, Cola, Commata & Semicommata prossunt præmitti MINISTRI seu CONTINVANTES Accentus hoc ordine:

ב֣ ב֔
a ב֣ ב֑
b ב֤ ב֖
c ב֣ ב֮
ב֥ ב֣
ב֣ ב֤ ב֒
ב֣ ב֧ ב֣ ב֖
d ב֧ ב֣ ב֣ ב֙ ב֣
e ב֣ f ב֨ g ב֣ ב֨ ב֜
h ב֣ ב֣ ב֣ ב֡
i ב֣ ב֣ ב֣ ב֣ ב֩ k
l ב֣ ב֣ ב֣ ב֣ ב֠
m ב֧ ב֪
ב֗ ב׃

a *Qui hîc Illui dicitur.*

b *Qui hîc Mecharbel nuncupatur primæ vocabuli Literæ assignatus, Illui post eam.*

c *Hîc & in sequentib. duob. locis toties potest iterari Munach, quoties res postulat.*

d *Qui Accentus incumbit medio Literæ cuiuscunq; ad differẽtiam ꝰ Paschtha. Transformatur autem in Munach, ubicunq; in primam Dictionis Maccaph destitutæ in idit Literam sine præmisso alterius figuræ Ministro.*

e *Qui hîc propter præcedens* ב֜ *dicitur Azla.*

f *Hîc quoq; si Cadma cadit in primam dictionis Literam, nisi præmittatur alius Minister; transformatur in Munach, & tunc simul sequens Geresch, nisi in Syllabâ penultimâ hæreat, excrescit in Geraschim* ב֞.

g *Qui Accentus perpetuò ultimum Dictionis Elementum occupat ad differentiam Regis Telischa: nisi quòd in penacutis aut post pathach ascititiũ quandoq; geminatur, ut:* חָסֵר֩.

h *Qui hîc illui vocatur.*

i *Nisi quòd Mercha proximè Regem Thebir duobus pluribúsve punctis Mobilibus intercedentibus, in Darga; ante Paschtha verò vel unico puncto mobili interveniẽte vertitur in* ב֧, *qui hîc Illui nonnullis apellatur.* k *Pluribus Ministris si hîc opus est, iteratur Mercha.* l. *At hîc iteratur Munach, quoties res poscit.* m *Pro quo hîc, nisi Darga præmittatur, sumitur* ב֥.

Tabella ostendens regularem Hebræorum Accentuum METRICORVM in distinguendâ & continuandâ oratione ordinem & cohærentiam.

Si Versiculi prolixitas postulat, ante Periodum possunt præmitti duo COLA, in Dictione cuiusque membri ultimâ, hoc ordine:

בְּ בֻ בֻ a — a Vt וְהָאֵר. Sic אֵר־הוּא propter Maccaph, quo Dictiones quasi uniuntur. Sic aliàs etiã vox, quæ tonũ habet sub Litera initiali, potest priorẽ hîc figurã reijcere in præcedentem Dictionẽ, ut: Pro. 8, 34, שׁוֹמֵעַ לִי.

Similiter ante Periodum & Colon quo duis possunt præmitti COMMATA, hoc ordine:

בְּ בֻ b — b Vt: וְהָאֵר & אֵר.
בֻ בֻ בֻ — Sic אֵר־הוּא propter
בֻ בֻ בֻ — Maccaph.

Ante Periodum, Cola & Commata licet præmittere SEMICOMMATA, hoc ordine:

בְּ בִי c — c Cui perpetuò triplici
בִּ בִי — venire licet formâ,
בֻּ בִי — vel cum schalscheleth,
בֻּ בֻ d בִי — ut: אֵרִי, vel cũ Cadma,
בֻּ בֻ e בִי — ut: אֵרִי, vel deniq; cum Mahpach, ut: אֵרִי.

d Qui dictonis punctis omnibus anteponitur, tametsi Syllabam acuit ultimam vel penultimam, ut: וְהָאֵר.

e Qui perpetuò elemẽto incumbit ultimo, etiã cum Syllabã acuit penultimã, ut: אֵר: ad differentiã Ministri Zarka.

Immediatè ante Periodũ, Cola, Commata & Semicommata possunt præmitti MINISTRI seu CONTINVANTES Accentus, hoc ordine.

בִּי בֻּ a — a Sæpe ministris Mahpach & Mercha simplici sese in præcedente Dictionis Syllaba aut etiã in præcedẽte Dictione præsertim per Maccaph copulatâ, ex abundanti quasi adiungit Minister Zarka, ut הָאֵר.

בֻּ בֻ בֻ
בֻּ בֻ בֻ
בֻּ בֻ בֻ
בֻּ בֻ בֻ
בֻּ בֻ b בֻ
בֻּ בֻ c בֻ
בֻּ בֻ d בֻ בֻ
בֻּ בֻ e בֻ בֻ

b Pro eo hîc Mercha simplex sub prima syllaba Dictionis destitutæ præmisso Maccaph, aut sub Dagessata Litera.

c Pro eo hîc בֻּ seu בֻּ in prima Dictionis Syllaba aut in dagessata Litera, in colo Athnach: Alioquin in hoc colo adhibetur Mahpach hoc loco.

d Pro eo hîc absentib. reliquis Ministris, nisi anteeat Tiphcha Rex aut Pesic, sumitur בֻּ.

e Pro eo hîc absentibus reliquis Ministris sumitur בֻּ aut post Pesic בֻּ. Post בֻּ tamen in 1. Syllaba Dictionis carentis præmisso Maccaph redit בֻּ.

Reſtat *Rhetoricus* Accentus duplex. *Prior* מַקֵּף dicitur virgula tranſverſa – ſupernè Dictionibus interpoſita. Quoties enim aliquodcontextûs membrū vocularum cohærentium numero ſuperârit Accentuum Continuativorum modò in Tabulâ ſibi tributorum familiam, aut ſicubi aliàs ſcriptori viſum fuerit; licet tunc hac virgulâ Dictionem quamcunque, in Regimine præſertim conſtitutam aut monoſyllabam, cum inſequente voculâ colligare ac quaſi counire: ſed ita ut inſimul prioris Dictionis vocalis magna ante ſcheva finale corripiatur, eo planè modo ac limitatione, qua paulò ſuperiùs Vocales allevabantur ex repulſione Accentûs Miniſtri ob vicinitatem ſequentis, *ut*: *Gen.* 2,20, לְכָל־ *pro* לְכָל *Et verſ.* 16, עֵץ־הַגָּן *arbor horti*: *Et Deut.* 10,6, בְּנֵי־יַעֲקָן, *ubi Metheg Euphoniacum nullâ neceſſitatis causâ notavit vocalem Zere, juxta indigitatam ſuprà limitationem in Regulâ primâ de Miniſtris.*

De altero Accentu Rhetorico, Metheg.

I. De Metheg Euphonico in Dictione per ſubiunctum Maccaph notatâ.

Ad huiuſmodi *Metheg Euphoniaci* imitationem eundē Accentum recipit quoque immediatè ante quieſcens ſcheva aut ante Forte Dages Parva Vocalis qualiſcunq; unius pluriúmve punctorum mobilium interventu à ſequentis toni acuti ſede diremta (initialis præſertim) in voculâ per ſubiunctum Maccaph inſignitâ, *ut*: *Exodi* 2, 3, וַתַּקַּח־לוֹ. Atq; ut per hanc Euphonicam productionem parvarum vocalium ſequens quoq; ſcheva nonnihil quaſi ampliaretur: maluerunt idipſum alicubi vertere in compoſitum –:, *ut*: *Gen.* 21,5, יִצְחָק־לוֹ, *ex* יִצְחָק. Quinimò Metheg Euphonias tàm præponere quàm poſtponere licet ſimplici ſchevâ initio Dictionis ſubiuncto Maccaph aut Rege Maiore inſtructæ, ut לְעוֹלָם.

Sic

II. De Metheg Euphonico etiam extra Maccaph.

Sic *Metheg Euphonicum* locũ etiam habet ponè Chirec parvum in prima Syllaba Coniugationis Hithpaël, ut: הִתְחַכֵּם. Item ponè Chirec parvum præfixæ Præpositionis מ, punctúmve Pathach præfixarum servilium Literarũ וכלבה proximè ante Dages: idque aut sequente alio Metheg subiunctæ syllabæ, ut: *Deut*, 1. 5. כְּנַעֲנִי sequente alio Dages, ut: *Exo*, 28. מִטַּבְּעוֹתָו: aut rariss sequente tantũ scheva simplici, *ut*: *Deut*. 32, 32, מִשַּׂדְמוֹת: usitatiùs verò, si geminum in dictionis medio simplex scheva sequitur, ut: וַיִּפְקְדוּ, rarissimè in hoc casu transfertur Metheg ad subiunctam, *ut*: *Exod*. 2, 2. וַתִּצְפְּנֵהוּ. *Planè irregulare est* מִכִּינָתְךָ *Prov*. 23, 4. *Et Psal*. 40, 6, *dict*: 6, & 7.

III. De Metheg primario.

* Vocali tamen ו aut ו au Cholem & hic & reliqui loco suo mobiles Accentus potiùs paulò ants præmittuntur ut: פּוֹקְדִי.

Postremò *Metheg primarium* constituitur ponè *punctulum vocalem, qui, cùm Syllabam cum cõsonante suâ citra sequentis mobilis Literæ adminiculũ absolvit, simùl aut immediatè ante scheva expressum venit, aut à sequentis toni acuti sede, uno quidem pluribûsve punctis mobilibus intercedentibus, nullo tamen huius ipsius Accentûs Metheg interventu diremtus est, *ut*: הָאֹמְרִים *dicentes*. Sic 2. *Reg*. 5, 8, מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל, *ubi*

Syllabam finiens habet Metheg propter longiorem distantiam toni acuti: Plures enim Dictiones per Maccaph connexæ, in hoc casu habentur pro una.

FINIS.

const. ½ β. auf d. Conrad. Auction.
W.

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de
/rosdok/ppn766864758/phys_0086
DFG

Universitäts Bibliothek Rostock
http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766864758/phys_0088
DFG

minali לְחִיִּי vel עֲדִי commutant cum Segol;
a Nominali חֲלִי Chatephcametz cum ו,
gol vel ו migrant, insuper dages Forte
ò Pronomini ךָ quandoq; importantes,
ero. Sic זִבְחֶךָ vel זִבְחֶךָ pro זִבְחֲךָ sacrificium tu-
חֲלִי Deut. 7,15. Dictas itaque punctorum
seis universas sive Pausas † Reges maiores
equentant, Minores eas ferè negligunt. Du-
s ordines Accentûs Reges sunt distributi.
orib. primus Accentus Silluc (ut בְּ) claudit
Sophpasuc seu gemino crasso puncto Pe-
פְּסִי versiculum, (ut: בְּ). Deinde reliqui
linores Periodum Colis, Commatibus &
tibus opplent: alio tamen ordine in Pro-
tione ligatâ trium Librorum אֱמֶת, Iobi †,
n & Psalmorum. Vtriusq; generis ordinem
ctè nobis exhibebit sequens Tabella gemina. Nu-
tem reliqui Prosaici Reges Maiores sex: Ath-
por. Segoltha, ut אֵ֫ר. Schalscheleth cum
, ut אֵ֫רי. Rebía, ut אֵ֫ר. Zakephkatón, ut אֵ֫ר.
, ut אֵ֫ר. Minores novem: Geresch, ut אֵ֫ר &
, geminatâ nimirùm virgulâ, ut אֵ֫ר. Teli-
vehaéd. Pazerkatón, ut אֵ֫ר, & geminatè
t אֵ֫ר, seu Karneparáh, ut אֵ֫ר. Paschtha, ut
הָאֵ֫ר. Zarka, ut אֵ֫ר. Tiphcha, ut אֵ֫ר. Thebír,
t אֵ֫רי, ac cum ministro Munach ante Re-
egarme ut אֵ֫רי. Metrici Reges Maiores, præ-
quinque: Athnach, ut אֵ֫ר Mercha com-

† Quas rarissimè quidē Ministri etiam imitantur, ferè cum sequitur Monosyllabum Rege notatum, ut, Psal. 4,3.

† à Versu 2. Capitis: 3. usque ad ver. 7. cap. 42.

E posi-